

GİRİŞ

Ana dili kullanımında yazım kuralları çok önemli bir yere sahiptir. Dil yolculuğumuzun trafik ışıkları da diyebileceğimiz yazım kuralları ilköğretim birinci sınıftan itibaren program içerisinde öğrencilere öğretilmeye ve kavratılmaya çalışılır. Bu süreç lise son sınıfa, oradan üniversiteye kadar devam eder. Bu uzun süreçte dilimizi güzel ve doğru kullanmanın yolları anlatılmasına ve kavratılmasına rağmen maalesef çok başarılı olduğumuz söylenemez. “Kısa süre içerisinde batılların ‘didaktik’ dediği anlayış çerçevesinde Çocuk Edebiyatı’ni ve Türkçe Öğretimi’ni bilimsel bir disiplin anlayışına oturtmazsak dille ilgili şikâyetlerimiz azalmayacak, aksine artarak devam edecektir.”¹ Başarısızlığımızın altında yatan pek çok sebep olabilmekle beraber genel olarak bugün üniversiteyi kazanmış gençlerimizin pek çoğunun dil kullanımında ciddi yanlışlar yaptıklarına şahit olmaktadır.

Bu çalışmamızda ilköğretim 6 ve 7. sınıf öğrencilerimizin yazım kurallarını bilgi ve beceri düzeyinde nasıl kullanıyorlar, bu alandaki başarı veya başarısızlıklarımız nerede yatıyor bunu ortaya koymaya çalıştık. Ayrıca yeni uygulanmaya başlanan Öğretim Programının sonuca ne kadar etki ettiğini de merak ediyorduk. Hangi yazım kuralının daha doğru kullanıldığını hangisinin kullanımında daha çok yanlışlar yapıldığını görme imkânımız oldu. Sınıflar arası farklılıklarda yine çalışmamızın sonucunda ortaya koyduk. Bu çalışma sadece bir okulda yapıldı ve bu okul bir özel okuldu. Bugüne kadar bu alanda yapılan çalışmalar daha çok resmi okullarda yapıldığı için özel bir okulda nasıl bir sonuçla karşılaşacağımızı merak ediyorduk.

Çalışma için Tekirdağ İli Çorlu İlçesinde eğitim-öğretime devam eden;

ÖZEL ZAFER İLKÖĞRETİM OKULU

6-A sınıfindan	21
6-B sınıfindan	23
7-A sınıfindan	23

¹ Cemiloğlu, M. (2004). İlköğretim Okullarında Türkçe Öğretimi, İstanbul: Aktüel Yayınları, s.12.

7-B sınıfından	21
Toplam	88

Öğrenci bu çalışmamıza katıldı.

Sınıflar özel olarak başarılı ya da başarısızlıklarına göre belirlenmediği için bütün öğrencileri çalışmamıza dâhil ettik. Çalışmalarımızda sınıfların tamamından yararlandık.

Araştırmamızı yazım kurallarının ilköğretim 6 ve 7. sınıf programında olan;

- i. Ünlü düşmesi
- ii. Sayıların yazılışı
- iii. Büyük harf kullanımı
- iv. Ünsüz yumuşaması
- v. Soru eki mi, mi, mu, mü?
- vi. Bağlaç olan ki
- vii. Yazım yanlışları
- viii. Birleşik kelimeler
- ix. Ünsüz benzeşmesi
- x. Kısaltmalar
- xi. Bağlaç olan da, de

Öğrencilerin yazım kurallarındaki bilgi- beceri düzeylerini tespit etmek için çeşitli materyaller hazırlandı. Bu dokümanlar şunlardır:

- i. Çoktan seçmeli test soruları (Ek I)
- ii. Doğru-yanlış testleri (Ek II)
- iii. Yazım kurallarına uyulmamış metin (Ek III)

- iv. Öğrencilere dikte ettirilen metin (Ek IV)
- v. Öğrencilerin yazmış oldukları metinler (Ek V)

Test soruları Türkçe Öğretim Programında yer alan 11 yazım kuralına yönelik sorulardan oluştu. Yazım kurallarının en çok kullanıldığı alanlar tespit edildi. Sorular öğrencilere karışık olarak verildi ve belirlenen sürede cevaplandırmaları istendi. Toplam 54 sorudan oluşan karma testi öğrencilerin cevaplandırmaları sağlandı. Boş bırakılan sorular yanlış kabul edildi, sonuçlar optik okuyucuda okundu ve sonuçta öğrencilerin bilgi seviyeleri tespit edildi.

Bilgi testlerinden sonra, öğrencilerin yazım kurallarındaki becerilerini ölçmek amacıyla “Vehimli Hasta” adlı yazım kurallarına uyulmamış metin verildi ve öğrencilerden bu metni düzelterek yazmaları istendi. Daha sonra her sınıfa ayrı ayrı seviyelerine uygun olarak “Kurşun Kalem” adlı parça okundu ve bu parçayı yazmaları istendi. Parçanın yazımında öğrencilerin yazım kurallarını ne kadar doğru kullandıkları tespit edildi.

Son olarak da öğrencilerden hikâye veya deneme türünde kompozisyonlar yazmaları istendi. Bu yazılan eserler tek tek incelendi. Bütün bu verilerden yararlanılarak öğrencilerin bilgi- beceri oranları tespit edildi ve yorumlandı.

Araştırma konusunun zeminini oluşturması bakımından ilköğretim ders kitapları taranarak konu ile ilgili bölümler “1.Bölüm”de aktarıldı. Yazım kuralları konusunda temel kaynak olarak yararlanılan İlköğretimler İçin Türk Dil Kurumu İmlâ Kılavuzu, 6 ve 6. sınıf Türkçe Dersi Öğrenci Çalışma Kitapları ile birlikte Türkçe Öğretim Programı da incelenerek “1.Bölüm”de ele alındı.

Çalışmalar sonucunda elde edilen veriler değerlendirilerek “Yazım Kurallarına Göre” ve “Sınıflara Göre” şeklinde sınıflandırılıp tablolar halinde “2.Bölüm”de gösterildi. Tablolardan elde edilen veriler, ilgili tabloların altında bazı tespitler olarak yorumlandı.

Sonuç bölümünde yazım kurallarının “bilgi” ve “beceri” düzeyleri karşılaştırmalı olarak tablolar halinde değerlendirildi. Buna ek olarak “Genel Sonuç”ta bölümün sonunda tablolar halinde verildi.

BİRİNCİ BÖLÜM

DERS KİTAPLARI

TÜRKÇE ÖĞRETİM PROGRAMI

İLKÖĞRETİMLER İÇİN İMLA KILAVUZUNDA

YAZIM KURALLARI

1. DERS KİTAPLARINDA YAZIM KURALLARI

İlköğretim okulları ders kitapları incelendiğinde yazım kurallarının “6. sınıf Türkçe Çalışma Kitabı” ve “7. Sınıf Türkçe Çalışma Kitabı”nda etkinlikler bölümünde verildiği görüldü. Konu anlatımı verilmezken sadece etkinlik olarak öğrencinin yapması istenmiştir. Bu bölümde ders kitaplarının konuyu ele alışını vereceğiz.

1.1. 6. SINIF TÜRKÇE ÇALIŞMA KİTABI²

1.1.1. Büyük Harf Kullanımı

Etkinlik: Aşağıdaki cümlelerde altı çizili kelimelerin yazılışına dikkat ederek kutucuktaki boşlukları doldurunuz.

Hiçbir zaman yalan söylemez.

Birkaç gün dinlenmeliyim

Her şey güzel olacak.

Birtakım sorunlarım var.

² Özbay, M. (Ed).(2008). İlköğretim 6. sınıf Türkçe Öğrenci Çalışma Kitabı. İstanbul, MEB Yayınları, s.33.

1.1.2. Yazım Yanlışları

Etkinlik: Aşağıdaki paragrafi okuyunuz. Yazım yanlışlarını dŸzelterek boş bırakılan yere kelimelerin doğru yazılışını gŸsteriniz.

Birkaç gŸn sonra çıkacağım yolculuktan hiç kimseye sŸz etmedim. BŸylece her şeyin daha kolay olacağını dŸřŸndŸm. Yanıma birkaç bavul eşya dışında hiçbir şey almadım. Bu duruma biraz ŸzŸlŸyordum. Ancak bir takım sorunları gidermenin en kolay yolu buydu.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

1.1.3. Sayıların Yazılışı

Aşağıdaki cŸmleri okuyunuz.

Ali iki hafta sonra bŸyŸk annesini ziyaret edecek.

DŸrt kardeş el ele vererek yŸrŸmeye devam ettiler

Yaşlı adam 25 kilogram ağırlığındaki torbayı kaldırmada epey zorlandı.

Bahçede yaklaşık iki yŸz elma ağacı vardı.

KŸŸk kız geçen ki sınavına gŸre % 25'lik bir başarı artışı gŸsterdi.

I. Selim zamanında Osmanlı İmparatorluğu Ÿ kıtaya hŸkmediyordu.

Boya kalemlerini arkadaşımınla üçer üçer paylaştık.

Genç adam maraton yarışmasında 2'nci geldi.

Yukarıdaki cümlelerde sayılar nasıl yazılmış? Nedeni ne olabilir?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Aşağıdaki metinde sayıların yazımı ile ilgili yanlışları bularak düzeltiniz.

Genç adam artık aldığı maaşın % 3'nü kitap almak için ayıracaktı. Son aldığı kitap çok hoşuna gitmişti. Böyle bir karar almasında, 1 hafta önce okuduğu kitap etkili olmuştu. Aslında öğrenciyken okuma yarışmalarına katılmış ödül de almıştı. Hatta bir yarışmada 1.'inci gelmişti. Şimdi verdiği karar belki de kitap okuma alışkanlığının, kitap sevgisinin bir sonucuydu. En çok tarih kitapları okumayı severdi. En son okuduğu kitaplardan biri de Osmanlı padişahlarından ikinci Murat ile ilgiliydi. Bazen birden fazla kitabı satın alır, ne kadar ağırlık yaptığına bakmadan onlar beşer beşer taşırdı. Bir keresinde neredeyse on dört kilogram ağırlığındaki kitap kolisini hiç yüksünmeden eve kadar taşımıştı.

1.1.4. Bağlaç olan da, de

Cümleleri “da, de” ların yazımına dikkat ederek inceleyiniz.

Uzun zamandır boyanmayan okul binası, kir içinde kalmıştı.

Hasan yaşından da küçük gösteriyordu.

Öğretmenleri de onların bu fikirlerine katılıp ellerinden geleni yapacaklarını ifade ettiler.

Bir düşünün biz gençler de bu vatanın parıldayan güneşleri değil miyiz?

Kurdeleler ay ışığında da parlıyordu.

Altı çizili “da, de” lar cümleden çıkarılırsa cümlelerin anlamlarında nasıl bir değişiklik olur? Yazınız.

.....

.....

.....

.....

Fıkırada yanlış yazılan “da, de” ları yuvarlak içine alınız.

ÇOK GEZSEYDİ BİZİM EVE DE UĞRARDI

Bir gün Nasrettin Hoca'nın evine, komşu kadınlardan birisi gelerek;

-Hocam, demiş. Senin karın çok geziyor.

Nasrettin Hoca:

-Yanlışım var, demiş.

-Kadın iddiasın da direktmiş:

-Ben senin karının çok gezdiğini, kendi gözlerimle görüyorum, demiş.

Nasrettin Hocada fikrin de direktmiş:

-Bende, yanlış olduğunu söylüyorum. Eğer senin dediğin gibi, bizim hanım çok gezseydi, arada sırada bizim eve de uğrardı...

1.1.5. Bağlaç Olan ki

Aşağıdaki metinde kutu içinde verilen “ki”lere dikkat ediniz. Cümleden çıkarıldığında anlatımı bozan “ki” eklerini kırmızıya boyayınız. Cümleden çıkarılıp

yerine virgöl konulduğunda anlatımı bozmayanları maviye boyayınız (Farklı bir renk de olabilir.)

VEHİMLİ HASTA³

Bir kuruntulu adam, kendisinde kalp hastalığı olduğunu sanmaktadır. Bunun için doktora gider. Doktor adamı odasına alır:

- Sizi dinliyorum efendim, der.

Hasta:

- Kalbimdeki rahatsızlığın sebebini merak ediyorum.

- Daha önce doktora gitmiş olmalısınız ki kalbinizde bir rahatsızlık olduğunu söylüyorsunuz.

- Bende kalp var, biliyorum. İçimdeki ses bana kesin bir hastalık olduğunu söylüyor.

Doktor gözlüğün altından sabırsız sabırsız bakarak:

- Kalp herkeste vardı efendim.

- Benimki herkesinki gibi değil! Demin durdu, yine işledi.

- Bu yel değirmeni değildir ki durup durup işlesin.

Hüseyin Rahmi Gürpınar

Aşağıdaki metinde geçen “ki”lerden hangisinin yanlış, hangisinin doğru yazıldığını belirtiniz. Yanlış yazılmış olanları kırmızıya, doğru yazılmış olanları maviye (farklı bir renk de olabilir) boyayınız.

Aniden yağmaya başlayan yağmur bile panayır alanındaki çocukların neşesini kaçırمامıştı. Çocuklar günlerdir bu panayı bekliyorlardıki en güzel kıyafetlerini bu güne saklamışlardı. Ayça, kaybolmamak için ağabeyi Arda'nın elini hiç bırakmıyordu. Arda kardeşine “Benim paramla dondurma alalım, seninki ile de biletleri alırız” dedi.

Alandaki çocukların arasında Sibel ablalarını yeni görmüşlerdiki kalabalıkta aniden gözden kaybettiler. Buna çok üzölmüşlerdiki bir süre sonra “Ooo! Bizimkiler de

³ Göğüş, B. (1989). Faydalı Dil Bilgisi, Altın Kitaplar Yayınları, İstanbul; s.76

buradaymış.” sözleriyle ablalarını karşılarında buldular. Panayır biletlerini beraber aldıktan sonra birlikte eğlendiler.

1.1.6. Büyük Harflerin Yazılışı

Aşağıdaki cümleleri okuyarak büyük harflerin yazılışlarına dikkat ediniz.

CÜMLELER

- i. Kızım Pınar 9 Mart 1995 tarihinde doğdu.
- ii. 29 Mayıs 1953’te Fatih Sultan Mehmet’in İstanbul’u fethetmesiyle Orta Çağ kapanıp Yeni Çağ açılmıştır
- iii. Erzurumlu Emrah şiirlerinde yurt sevgisini işlemiştir.
- iv. Bilim ve Teknik dergisinde bu konuyla ilgili bir yazı okumuştum.
- v. Millî Eğitim Bakanlığı yeni öğretim yılında ders kitaplarını ücretsiz dağıttı.
- vi. Kurban Bayramı’nda köyümüze gitmiştik.
- vii. Ömer Seyfettin, Türk hikâyeciliğinin önde gelen isimlerinden birisidir.
- viii. Tatilde Topkapı Sarayı’nı gezdik.
- ix. Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda.
Şüheda fişkırarak, toprağı sıksan şüheda.
M. Akif Ersoy
- x. Fatih Sultan Mehmet Han İstanbul’u fethettiğinde henüz 21 yaşındaydı.
- xi. “Bizim millet olarak adımız Türk’tür.” M. Kemal Atatürk
- xii. “Türk milletinin dili Türkçedir.”
M. Kemal Atatürk
- xiii. Karahanlı Devleti İslamiyet’i kabul eden ilk Türk devletidir.
- xiv. Allah, Cebrail aracılığıyla peygamberlere vahiyler gönderdi.
- xv. Atmosferdeki gazlar olmasaydı, Dünya Güneş’ten zararlı ışınlardan korunamazdı.
- xvi. Hakkâri’den Edirne’ye sen bir cennetsin Türkiye!

Aşağıdaki metinde büyük harflerin kullanımı ile ilgili bazı hatalar yapılmıştır. Bunları bulup, düzeltiniz.

mert, cumartesi sabah erkenden arkadaşı ezgi ile buluştu. Kitabevine gideceklerdi. yol boyunca yürümeye başladılar. Mert kitap fuarının afişini gösterdi.

Ezgi, sevinerek “haftaya kitap fuarı mı var? harika. Yurt dışından Arkadaşlarım gelecek. Almanya’dan kuzenim Ayla gelecek. Onu da götürürüz.”

“fuarda yazarlar hakkında söyleşiler var. bunlardan birinde gülten dayıoğlu’nun eserleri üzerinde konuşulacak.”

Ezgi : “gülten dayıoğlulu’nun eserlerinden birin okudun mu?”

Mert: “mısır’a yolculuk adlı kitabımı okudum. pek çok kitap yazmış ama diğerlerinin adlarını hatırlamıyorum.”

Ezgi: “kitabevinden kitaplarına bakarız.”

Hızlı adımlarla kitabevine doğru yürümeye devam ettiler.

Aşağıdaki resimleri ve cümleleri inceleyerek soruları cevaplandırınız.

Nilüfer’in şarkılarını Nilüfer en sevdiğim Dün akşam yağmur
Yağmur, kısa

çok beğenirim. çiçektir. yağdı.
saçlıdır.

Altı çizili kelimeler arasında nasıl bir fark var? Sebebi ne olabilir?

.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Büyük harflerin doğru kullanıldığı cümleleri bulunuz.

“bir daha ağaçlara zarar verirsen seninle konuşmam” dedi.

Ormanların yararı çok: Havayı temizler, seli önler...

korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;

sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.

Mavi bayraklı koylarımızdan biri Bodrum’da.

Gülten dayıoğlu, son kitabını tanıtıyor.

Koruma derneğini Ayşe Hanım kurdu.

Pınar ablam, doğa gezileri düzenliyor.

Sayın Başkanım, atık kağıt kampanyası başladı.

Annesiz kalan kedi yavrusuna karabaş annelik yaptı.

1.1.7. Birleşik Kelimeler

Aşağıdaki kelimeleri ikişerli kullanarak yeni kelimeler oluşturunuz.

Ak, demir, baş, sivri, sinek, burnu, yasa, hekim, hanım, kuş, yüzü, ciğer, ana,
eli, baş, gök

.....
.....

Türkler, yüz yıllar boyunca geleneklerini sürdürmüştür.

Oyuncular dört nala giden atın üstünde türlü hünerler gösterir.

Çiftçiler tarlada biçer döver ile çalışıyorlardı.

Çekyatta yattığı için rahat uyuyamamış, uyur gezer gibi dolaşıyordu.

1.1.8. Kısaltmalar

Aşağıdaki cümlelerde altı çizili kelimelerin yazımında nasıl bir fark görüyorsunuz? Nedenini yazınız.

CAYKUR'un belirlediği çay taban fiyatı açıklandı.

Türkiye'de harita çizimleri **HV. Kuv. K.unda** yapılıyor.

İng.vi Fr.dan daha kolay öğrendiğini söyledi.

1920 yılı Nisan ayının **23'üncü** günü **TBMM'nin** açılışı yapıldı.

.....
.....
Aşağıdaki cümlelerde gerekli yerlerde kesme işaretini kullanınız.

T.C. nin 1982 yılı Anayasası 42 inci maddesi eğitim hakkını içeriyor.

Alman çikolata fabrikaları FİSKOBİRLİK ten fındık satın aldı.

Onlar birlik Apt. nın 4 üncü katında oturuyorlar.

ÇEVKO nun Türkiyede Çevre Koruma ve Amabalaj Atıklarını Değerlendirme Vakfi olduğunu biliyor musunuz?

1.2. 7. SINIF ÖĞRENCİ ÇALIŞMA KİTABI⁴

1.2.1. Bağlaç Olan ki

- i. Cümlelerde boş bırakılan yerlere ek olan ve bağlaç olan “ki” den uygunlarını getiriniz.
- ii. Anadolu’nun beşiği çalkalandıkça, silkindikçe yayıktaayran gibi yağı çıkar üstüne.
- iii. Derler,Tufan zamanı suların çekilmeye başladığı günlerde Nuh’un Gemisi şiddetli bir sarsıntıyla allak bullak olmuştur.
- iv. Ne varrenklerin, çizgilerin, desenlerin dilinden anlamak gerek.
- v. Çarşı Camisi’nin karşısındaküçük harap şadırvanı, içinde binlerce kereste tomruğu, yüzen nehirciği şimdi hatırlamaya çalışırım.
- vi. Yel değdikçe sor dallar ne çeker, demişlerbu dertleri bu çeker.
- vii. Arkamıza evlerin sahibi Hacı Budakların benim kadar bir çocukları vardıen çok adı hoşuma giderdi.

⁴ Özbay. M. (Ed). (2007). İlköğretim 7. sınıflar Türkçe Öğrenci Çalışma Kitabı. Ankara: MEB Yayınları, s. 54.

1.2.2. Bağlaç Olan da, de

Aşağıda karışık olarak verilen kelimelerle ek olan “-de” ve bağlaç olan “de” yi kullanarak cümleler yazınız.

Haliç, başlamak, de, donanma, Osmanlı, ait, toplar, Sular, dövmek

.....
.....
.....
.....
.....
.....

1.2.3. Soru Eki mi, mi, mu, mü?

Cümleleri inceleyiniz:

- i. Bir keçe parçası da gönderilir mi kardeş?
- ii. Bu kirli keçeye bu kadar para verilir mi?
- iii. Çini soba dört lira eder mi?
- iv. Eski mi eski bir keçe göndermişler.
- v. Bu keçeyi sayıyor musunuz?
- vi. Sedirin üstünde bizim keçeyi örmeyelim mi?
- vii. Şu keçenin göz alıcı renklerini görüyor musunuz
- viii. Bir eve girdiler mi umulmayacak şeye para verirler.

Aşağıdaki soruları yukarıdaki cümlelere göre cevaplayınız.

“mi” eki hangi cümle / cümlelere **soru** anlamı katmıştır?

.....
.....

“mi” eki hangi cümle / cümlelere **pekiştirme** anlamı katmıştır?

.....
.....

Soru eki “mi”nin yazımı hangi cümle /cümlelerde yanlışır?

“mi” eki hangi cümle / cümlelere sasma anlamı katmıştır?

“mi” eki hangi / cümlelerde olumsuzluk anlamında kullanılmıştır?

“mi” eki hangi cümle / cümlelere zaman anlamı katmıştır?

1.2.4. Yazım Yanlışları

Aşağıdaki cümlelerde yanlış yazılan kelimeleri bularak altlarını çiziniz.

Köy meydanına herkes toplanmıştı.

Arkadaşıma birtakım elbise aldım.

Avrupa'nın her hangi bir ülkesinde yaşamak istiyor.

Birçok kitap okuyarak hayatını değiştirdi.

Turistler Topkapı Sarayı'ndaki her şeye hayran kaldılar.

Bir kaç gün sonra ağaç dikmeye gideceğiz.

Hiç bir zaman okumaktan, yeni birşeyler öğrenmekten vazgeçmeyeceğim.

Bu günlerde aralarından su sızılmıyordu.

Bu kelimeleri doğru yazılışlarıyla bir cümlede kullanınız.

1.2.5. Büyük Harf Kullanımı

Karagözün başı dertte. Hacivat almış eline yazım kılavuzunu ona sorular soruyor. Karagöz sizden yardım istiyor. Hacivat'ın sorularını cevaplamakta Karagöz'e yardımcı olunuz.

Hacivat – Karagöz’üm duydun mu? Yeni yazım kılavuzu çıkmış.

Karagöz – Neee! Tazı tavşanı mı tutmuş?

Hacivat – Yok Karagöz’üm, yazım kılavuzu çıkmış, yazım kılavuzu....Gel seni bir imtihan edeyim.

Karagöz – Tamam benimle bir iftihar et bakalım.

Hacivat – İftihar değil Karagöz’üm imtihan, imtihan. Büyük harflerin kullanıldığı yerlerden başlayalım. Söyle bakalım “Asya ve Avrupa’nın incisidir Türkiye.” cümlesinde Türkiye niçin büyük harflerle yazılmıştır.

Karagöz – Hah hah hah... Hacivat’ım bunu bilmeyecek ne var. Devlet adları büyük harfle yazılır da ondan.

Var mı başka sorun?

Hacivat – Oooo, Karagözüm, sen neymişsin. Söyle bakalım. “Türkler İslamiyet’i Karahanlılar Döneminde kabul etti.” cümlesindeki İslamiyet niye büyük harfle başlar?

Karagöz –

.....
.....

Hacivat – Devam ediyoruz. “Binlerce turist Güneş tutulmasını izlemek için ülkemize geldi.” cümlesinde güneş neden büyük harfle yazılmıştır?

Karagöz–

.....
.....

Hacivat – Peki, bunu bil bakalım. “Gez dünyayı gör Konya’yı.” cümlesinde Konya niçin büyük harfle yazılmıştır?

Karagöz –

.....
.....

Hacivat – İki gözüm canım efendim. “Bu yazım kılavuzunu Türk Dil Kurumundan aldım.” cümlesinde hangi kelimeler neden büyük harfle yazılmıştır?

Karagöz –

.....
.....

Hacivat – Duur, nereye gidiyorsun? Kaçma hemen öyle, söyle bakalım. Sen Bilim Çocuk dergisinden haberdar mısın?

Karagöz – Burada da Bilim Çocuk’un neden yazıldığını mı soracaksın? Söyleyeyim efendim.

.....
.....
.....
.....

Hacivat – Tamam Karagöz’üm şimdi iftihar ettim seninle. Ama bilmediklerini de yazım kılavuzundan öğren. Bak yeniden imtihan ederim haaa...

1.2.6. Sayıların Yazılışı

Aşağıdaki bazı cümlelerde sayıların yazımıyla ilgili hatalar yapılmıştır. Bu hataları bulup düzeltiniz.

Ondört asır önce bazı ipuçları verilmiştir.

.....

6 yaşındaydı ama beş yüz elliye kadar sayabiliyordu.

.....

Üçüncü Selim sanatkar bir padişahı.

.....

Muhsin ve arkadaşları 1932 yılında “Akın”ı oynayacaklardı.

.....

Aldığı kumaş yetmeyince 1,5 metre daha aldı.

.....

Türkiye’nin yüzölçümü 780000 km’dir.

.....

Ansiklopedinin 5. cildi kayboldu.

.....

Aşağıdaki parçada yazımı yanlış olan kelimeleri bulup altını çiziniz.

KIR ÇİÇEKLERİ⁵

Semt pazarından elim kolum dolu dönüyordum eve. Mevsim son bahardı ama terlemiştim. Yolum hafif bir meyille tırmanıyordu çünkü. Birara arkamda ince bir ses duydum.

_ Amca!

Durup döndüm. On onbir yaşlarında, zayıf ve koyutenli bir erkek çocuğuydu. Gözlerime kara kara gözlerini dikmiş, sevgiyle bakıyordu.

_ Size yardım edebilir miyim amca?

Yardıma çok ihtiyacım vardı aslında. Ancak, yıllardır duymadığım bu güzel sözler aklımı başımdan almıştı san ki.

_ Yoo küçüğüm. Ben taşıyorum. Sağ ol.

_ Ama yoruldunuz. Ne olur kırmayın beni.

Artık karşı gelemezdim. En hafifinden iki küçük torbayı iki eline uzattım, aldı. Gözleri daha bir parladı bu defa. Ve yan yana, ağı ağır meyili tırmanmaya başladık yeniden.

_ Bu mahalledemi oturuyorsun yavrum? Seni hiç görmedimde.

_ Evet amca. Biz az aşağıda. Ama yeni taşındık. Birkaç gün öncesi.

_ Yaa, nereden geldiniz?

_ Elazığdan. Dayım yıllardır bura da. Babamı çalıştığı fabrikaya sokacakmış. Kismetse buraya yerleşeceğiz.

Eve varmıştık. Durdum, elindeki torbaları alarak yere koydum. Sonra ceplerimi karıştırdım, Elime geçen birkaç bozukluğu uzattım. Birden çocuğun gözlerinde ki tüm ışıkların söndüğünü gördüm.

ATILLA DAMAR

⁵ Damar. A. (2005). Masal Sofrası, Tomurcuk Yayınevi, İstanbul: s. 56-57

1.2.7. Yazım Yanlışları

Aşağıdaki metinde yanlış yazılan kelimelerin altını çiziniz. Boş bırakılan yerlere uygun noktalama işaretlerini getiriniz.

anadolu () da bayramda seyran da davulla başlar () Davul güm güm vurmadiķa bayramın seyranın tadımı olur () Dügünmü var () önce davul gelsin () karşılamaya () uğurlamaya davul gerek () davul başta () davulcu işte () Davulun sesi anadolu () nun sesidir () Ne demişler () () arı kovanı oğulsuz olmaz () düğün dernek davulsuz olmaz () () anadolu düğünlerinin baş konuğu davuldur derler ve bir hikayesini anlatırlar () Diyelim ()

Bir zamanlar Anadolu beylerinin içine dönük () konağından dışarı çıkmaz () kimseyle görüşüp konuşmaz () güzellik de eşsiz bir kızı varmış () kız gelinlik çağına erince Bey () i düşünce almış () kızını evlendirmesi gerek () Ne varki değil sokağa () odasından bile dışarı çıkmayan bu kızı () kimlere versin () Ülkeye duyurmuş () () kim kızını kendi isteğiyle konaktan dışarı çıkarabilirse ona vereceğim () ()

2. İLKÖĞRETİMLER İÇİN YAZIM KILAVUZUNDA YAZIM KURALLARI ⁶

2.1. ÜNLÜLERİN NİTELİKLERİ

Ses yolunda herhangi bir engele çarpmadan çıkan seslere ünlü denir. Dilimizde sekiz ünlü vardır. a,e,ı,i,o,ö,u,ü.

Ünlüler şu biçimde sınıflandırılır:

Çıkış yeri ve dilin durumuna göre:

Kalın ünlüler: a,ı,o,u

İnce ünlüler: e,i,ö,ü

Dudakların durumuna göre:

Düz ünlüler: a,e,ı,i

Yuvarlak ünlüler: o,ö,u,ü

⁶ Akalın, ř. H., Toparlı, R., Tezcan Aksu, B., Gültekin, B. (2005). İlköğretim Okulları İçin Yazım Kılavuzu. Ankara: TDK Yayınları. s. 12- 27.

Ağzın açıklığına göre:

Geniş ünlüler: a,e,o,ö

Dar ünlüler: ı,i,u,ü

2.2. BÜYÜK ÜNLÜ UYUMU

Bir kelimenin birinci hecesinde kalın bir ünlü (a,ı,o,u) bulunuyorsa, diğer hecelerdeki ünlülerde kalın; ince bir ünlü (e,i,ö,ü) bulunuyorsa diğer hecelerdeki ünlülerde ince olur: adım, ağız, beşik, bilezik, burun, dalga, dudak, gelincik, gözlük, kırlangıç, vergi, yüzük.

Büyük ünlü uyumuna uymayan birkaç Türkçe kelime vardır: anne, dahi, elma, hangi, hani, inanmak, kardeş, şişman.

Yabancı dillerden Türkçeye giren kelimelerde büyük ünlü uyumu aranmaz: ahenk, badem, ceylan, dükkan, gazete, kiraz, limon, maden, meydan, nişan, pehlivan, rüzgar, selam, tiyatro, viraj, ziyaret.

Birleşik kelimelerde büyük ünlü uyumu aranmaz: açığız, bilgisayar, çekyat, hanımeli.

-gil, -ken, -ki, -leyin, -mıtrak, -yor ekleri büyük ünlü uyumuna uymaz: geceleyin, turunç-gil-ler, çalışır-ken, ekşi-mıtrak, yarın-ki, yürü-yor.

-daş (taş) eki bazı kelimelerde büyük ünlü uyumuna uymaz: din-daş, gönül-daş, meslek-taş, ülkü-daş.

Büyük ünlü uyumuna girmeyen kelimelere gelen ekler kalınlık incelik bakımından son hecenin ünlüsüne uyar: adalet-li, anne-si, kardeş-lik, meslektaş-ımız, şişman-lık.

2.3. KÜÇÜK ÜNLÜ UYUMU

Bir kelimenin birinci hecesinde düz bir ünlü (a,e,ı,i) varsa, sonraki hecelerde de düz ünlüler bulunur: anlaşmak, çilek, kayıkçı, seslenmek, yelek.

Bir kelimenin birinci hecesinde yuvarlak ünlü (o,ö,u,ü) varsa, bu heceyi izleyen ilk hecede dar, yuvarlak (u,ü) veya geniş düz (a,e) ünlü bulunur: boyunduruk, çocuk, güreşmek, odun, özlemek, sürmek, vurmak, yoklamak, yumurta.

Küçük ünlü uyumuna aykırı bazı Türkçe kelimeler vardır: avuç, avurt, çamur, kabuk, kavun, kavur, kavuş, yağmur.

Yabancı dillerden Türkçeye giren kelimelerde küçük ünlü uyumu aranmaz: aktör, bandrol, daktilo, doktor, horoz, kabul, mümin, müzik, radyo.

-ki aitlik eki yalnız birkaç örnekte, küçük ünlü uyumuna uyar: öbürkü.

2.4. ÜNLÜ DÜŞMESİ

Dilimizde iki heceli bir takım kelimelere ünlüyle başlayan bir ek getirildiğinde ikinci hecedeki dar ünlüler genellikle düşer: ağız/ ağzı/ beyin/ beyne/ gönül/ gönlünüz, karın/ karnında, oğul/ oğlunu.

2.5. ÜNLÜ DARALMASI (A-I, E-İ)

Dilimizde a,e, ünlüsü ile biten fiillerin şimdiki zaman çekiminde, söyleyişte ve yazılışta a ünlüleri ı,u: e ünlüleri i,ü olur:

başlıyor, doymuyor, gelmiyor, gözlüyor, izliyor, kanıyor, oynuyor, süslüyor.

De- ve ye- fiilleri, ünlüyle başlayan ekler aldığında e ünlüsü i'ye dönüşür: diye, diyecek, diyelim, diyen, diyerek; yiye, yiyecek, yiyelim, yiyen, yiyerek, yiyince, yiyip. Ancak deyince ve deyip kelimelerindeki e ünlüsü yazılışta korunur.

2.6. ÜNSÜZLERİN NİTELİKLERİ

Ses yolunda bir engele çarparak çıkan seslere ünsüz denir. Dilimizde yirmi bir ünsüz vardır: b,c,ç,d,f,g,ğ,h,j,k,l,m,n,p,r,s,ş,t,v,y,z.

Ünsüzler ses tellerinin titreşip titreşmemesine göre iki gruba ayrılır.

Ses tellerinin titreşmesiyle oluşan ünsüzlere yumuşak (tonlu) ünsüzler adı verilir. b,c,d,g,ğ,j,l,m,n,r,v,y,z.

Ses telleri titreşmeden oluşan ünsüzlere sert (tonsuz) ünsüzler adı verilir. ç,f,h,k,p,s,ş,t.

Türkçe kelimelerin sonunda b,c,d,g ünsüzleri bulunmaz. Ancak anlam farkını belirtmek üzere ad, sac gibi birkaç kelimenin yazılışında buna uyulmaz: ad (isim), at (binek hayvanı); sac (yası demir), saç (kıl).

Kelimelerin sonunda bulunan p,ç,t,k ünsüzleri, ünlüyle başlayan ek aldıklarında b,c,d,g,ğ'ye dönüşürler: ağaç/ ağacı, çocuk/ çocuğu, dip/ dibi, geçit/ geçidi, uç/ ucu.

Tek heceli kelimelerin sonunda bulunan p,ç,t,k ünsüzleri kelime ünlüyle başlayan bir ek aldığıında çoklukla korunur: ak/akı, at/atı, bank/ bankı, ek/ eki, et/eti, göç/göçü, ip/ipi, kök/kökü, ok/oku, ot/otu, saç/saçı, sap/sapı, suç/suçü, tank/tankı.

2.7. ÜNSÜZ UYUMU

Sert ünsüzle biten kelimelere gelen ekler sert ünsüzle başlar: aç-tı, aş-çı, bas-kı, çiçek-ten, düş-kün, kap-tan, seç-kin, süt-çü.

2.8. BAĞLAÇ OLAN KI'NİN YAZILIŞI

Bağlaç olan ki ayrı yazılır: bilmem ki, demek ki, kaldı ki.

“Türk dili dillerin en zenginlerindedir; yeter ki bu dil şuurla işlensin”(Atatürk)

Ancak ki bağlacı, birkaç örnekte kalıplaştığı için bitişik yazılır: belki, çünkü, halbuki, mademki, meğerki, oysaki, sanki. Bu örneklerden çünkü sözünde ki küçük ünlü uyumuna girmiştir.

UYARI : - ki aitlik eki sonuna geldiği kelimeye bitişik yazılır: akşamki, onunki, yoldaki.

2.9. BAĞLAÇ OLAN DA, DE'NİN YAZILIŞI

Bağlaç olan da, de ayrı yazılır. Kendisinden önceki kelimenin son ünlüsüne bağlı olarak ünlü uyumlarına uyar: Orhan da biliyor. Sende mi kardeşim?

UYARI: da, de bağlacı hiçbir zaman ta, te biçiminde yazılmaz.

UYARI: ya sözüyle birlikte kullanılan da mutlaka ayrı yazılır:

O geldi mi ya kimse ağzını açmıyor ya da birer ikişer dağılıp gidiyorlardı.(Tarık Buğra)

UYARI: Bulunma durumu ki olan –da/-de sonuna eklendiği kelimeye bitişik yazılır: ayakta durmak, deveye kulak, yolda kalmak.

Dilde, fikirde, işte birlik. (İsmail Gaspıralı)

2.10. BAĞLAÇ OLAN NE.. NE... “N” NİN YAZILIŞI

Bu bağlacın kullanıldığı cümlelerde fiil mutlaka olumlu olmalıdır: ne Fransa’da ne de Almanya’da aradığını bulabilmişti.

Onlar ne arsız, ne yılışkan ve yırtık gülmelidirler; ne de somurtmalıldır (Refik Halit Karay)

Ne ziraat ne ticaret için kâfi nüfus kaldı (Fatih Rıfkı Atay)

2.11. SORU EKİ Mİ, Mİ, MU, MÜ’NÜN YAZILIŞI

Soru eki olan mı, mi, mu, mü gelenekleşmiş olarak ayrı yazılır. Kendisinden önceki kelimenin son ünlüsüne bağlı olarak ünlü uyumlarına uyar: İnsanlık öldü mü? Kaldı mı? Olur mu? Sende mi geldin?

Soru ekinden sonra gelen ekler bitişik yazılır: çocuk muyum? Gelecek miydi? Verecek misin?

Bu ek sorudan başka görevlerde kullanıldığında da ayrı yazılır.

Nazlı mı nazlı, süzüm süzüm süzülen bir kız çocuğuydu.(Tarık Buğra)

Bir parıltı gördü mü gözler hemen dalıyor.

Göğüsler nefesler daralıyor (Faruk Nafiz Çamlıbel)

UYARI: Vazgeçmek birleşik fiili, mi soru ekiyle birlikte kullanıldığında iki ayrı biçimde yazılabilir: vaz mı geçtin? Vaz geçtin mi?

2.12. SAYILARIN YAZILIŞI

Sayılar metin içerisinde yazıyla yazılır: bin yıldan beri, dört kardeş, haftanın beşinci günü, üç ayda bir, yüz soru

Buna karşılık saat, para tutarı, ölçü, istatistik verilerine ilişkin sayılar ile büyük sayılarda rakam kullanılır: 17.30'da, 11.00'de, 15 YTL, 25 kg, 150 km, 15 m kumaş, % 25.

Saat ve dakikalar metin içinde yazıyla da yazılabilir: saat dokuzu beş gece, saat üçte, saat yediye çeyrek kala.

Birden fazla kelimedenden oluşan sayılar ayrı yazılır: iki yüz, üç yüz, üç yüz atmış beş. Ancak para ile ilgili işlem ve senet, çek vb. ticari belgelerde geçen sayılar bitişik yazılır: 650,35(Altıyüzelli YTL, otuzbeş YKr)

Yüz yıllarda, hükümdar adlarında, tarihlerde ayların yazılışında, kitap ve dergi ciltlerinde Romen rakamları kullanılır: XX. Yüzyıl, III. Selim, 1.XI.1928, I. Cilt.

Beş ve beşten çok rakamlı sayılar sondan sayılmak üzere üçlü gruplara ayrılarak yazılır: 32 605,326 197,49 750 812. gruplar arasına nokta da konulabilir: 32.605, 326.197, 49.750.812.

Kesirli sayıların yazılışında tam sayıdan sonra, konur. 15,2 (on beş tam onda iki), 5,26 (beş tam yüzde yirmi altı)

Sıra sayıları yazı veya rakamla gösterilebilir. Rakamla gösterilmesi durumunda ya rakamdan sonra bir nokta konur ya da kesme işareti getirilerek ek yazılır. 15. XX., 5'inci, 6'ncı, 14'üncü.

Üleştirme sayıları yazıyla yazılır: dokuzar, ikişer, üçer, yüzer.

2.13. BÜYÜK HARFLERİN KULLANILDIĞI YERLER

Cümle büyük harfle başlar:

“Hayatta en hakiki mürşit ilimdir, fendir” (Atatürk)

Cümle içine tırnak veya yay ayraç içine alınan cümleler büyük harfle başlar ve sonlarına uygun noktalama işareti (nokta, virgöl, soru, ünlem) konur:

Atatürk, “Muhtaç olduğun kudret damarlarındaki asil kanda mevcuttur!” diyor.

Anadolu kentlerine, köyelerine (köy sözünü de çekinerek yazıyorum) gezsek bile görmek için değil kendimizi göstermek için geziyoruz. (Nurullah Ataç)

Ancak iki çizgi arasındaki açıklama cümleleri büyük harfle başlamaz.

Bir zamanlar-bu zamanlar çok da uzak değildir, bundan on, on iki yıl önce- Türk saltanatının maddi sınırları uçsuz bucaksız denilecek kadar geniştir. (Yakup Kadri Karaosmanoğlu)

İki noktadan sonra gelen cümleler büyük harfle başlar:

Menfaat sandalyeye benzer: başında taşırsan seni küçültür ayağının altına alırsan yükseltir. (Cenap Şahabettin)

Ancak iki noktadan sonra cümle niteliğinde olmayan örnekler sıralandığında bu örnekler büyük harfle başlamaz:

Bu eskiliyi sizde çok evde görmüşsünüzdür: duvarlarda çiviler, çivi yerleri, lekeler...(Memduh Şevket Esenal).

UYARI: Rakamla başlayan cümlelerde rakamdan sonra gelen kelime büyük harfle başlamaz: 2005 yılında Türk Dil Kurumunun 73. yılını kutladık.

Dizeler genellikle büyük harfle başlar:

Dur, yolcu! Bilmeden gelip bastığın

Bu toprak bir devrin battığı yerdir.

Eğil de kulak ver, bu sessiz yığın

Bir vatan kalbinin attığı yerdir.

(Necmettin Halil Onan)

Özel adlar büyük harfle başlar:

Kişi adlarıyla soyadları büyük harfle başlar: Mustafa Kemal Atatürk, Yahya Kemal Beyatlı, Yunus Emre, Wilhelm Radloff, Victor Hugo.

UYARI: Özel adlar yerine kullanılan “o” zamiri cümle içine büyük harfle yazılmaz.

Kişi adlarından önce ve sonra gelen saygı sözleri, ünvanlar, lakaplar, meslek ve rütbe adları büyük harfle başlar: Cumhurbaşkanı Mustafa Kemal Atatürk, Hamdi Bey, Mustafa Efendi, Ayşe Hanım, Sayın Önder Bey, Doktor Behçet Uz, Mareşal Fevzi Çakmak, Yüzbaşı Cengiz Topel, Fatih Sultan Mehmet, Genç Osman.

Akrabalık bildiren kelimeler büyük harfle başlamaz: Pınar abla, Gülümser teyze, Oğuz dede.

Resmi yazılarda saygı bildiren sözlerden sonra gelen makam ve ünvan bildiren kelimeler büyük harfle başlar:

Sayın Bakan, Sayın Başkan.

Hayvanlara verilen özel adlar büyük harfle başlar: Karabaş, Minnoş, Pamuk, Tekir.

Millet, boy, oymak adları büyük harfle başlar: Türk, Özbek, Karakeçili.

Dil adları büyük harfle başlar: Türkçe, İngilizce.

Devlet adları büyük harfle başlar: Türkiye Cumhuriyeti, Azerbaycan Cumhuriyeti, İngiltere.

Din ve mezhep adları ile bunların mensuplarını anlatan sözler büyük harfle başlar: İslamiyet, Musevilik, Hanefilik, Protestanlık; Müslüman, Ortodoks.

Din ve mitoloji kavramlarını karşılayan özel adlar büyük harfle başlar: Tanrı, Allah, Cebrael, Zeus. Ancak tanrı kelimesi özel ad olarak kullanılmadığında küçük harfle başlar: Eski Yunan tanrıları. Bazı dini kavramların da küçük harfle başlaması gelenekleşmiştir: cehennem, cennet, peygamber, sırat köprüsü.

Gezegen ve yıldız adları büyük harfle başlar: Merkür, Neptün, Dünya, Venüs, Güneş, Ay.

UYARI: Dünya, Güneş, Ay kelimeleri gezegen anlamı dışında kullanıldığında küçük harfle başlar.

Yer adları (kita, ülke, bölge, il, ilçe, köy, semt, mahalle, meydan, bulvar, cadde, sokak vb.) büyük harfle başlar: Asya, Türkiye, İç Anadolu, Ankara, Turgutlu, Akçaköy, Bahçelievler, Yıldız Mahallesi, Atatürk Bulvarı, Zafer Meydanı, Çiğdem Sokağı.

UYARI: Doğu ve batı sözleri yön bildirildiğinde küçük olarak yazılır: Bursa'nın doğusu. Bu sözler bu düşünce, hayat tarzı, politika vb. anlamlar bildirdiğinde ise büyük olarak yazılır: Batı medeniyeti, Doğu mistisizmi vb.

Yer adlarında ilk isimden sonra gelen deniz, nehir, göl, dağ, boğaz vb. tür bildiren isimler büyük harfle başlar: Ağrı Dağı, Aral Gölü, Çanakkale Boğazı, Dicle Irmağı, Ege Denizi, Erciyes Dağı, Fırat Nehri, Tuna Nehri, Van Gölü, Zigana Geçidi, Süveyş Kanalı.

Saray, köşk, kale, köprü, anıt vb. yapı adlarının bütün kelimeleri büyük harfle başlar: Topkapı Sarayı, Çankaya Köşkü, Ankara Kalesi, Galata Köprüsü, Beyazıt Kulesi, Bilge Kağan Anıtı

Kurum, kuruluş ve kurul adlarının her kelimesi büyük harfle başlar: Türkiye Büyük Millet Meclisi, Türk Dil Kurumu, Ankara Üniversitesi, Atatürk Orman Çiftliği, Gazi Lisesi, Türk Ocağı, Millî Eğitim Bakanlığı, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı.

Kitap, dergi, gazete, tablo, heykel ve hukukla ilgili kanun, tüzük, yönetmelik, yönerge, genelge adlarının her kelimesi büyük harfle başlar: Nutuk, Safahat, Varlık, Resmi Gazete, Halı Dokuyan Kızlar(tablo), Düşünen Adam(heykel), Medeni Kanun, Atatürk Uluslar arası Barış Ödülü Tüzüğü, Telif Hakkı Yayın ve Satış Yönetmeliği.

UYARI: Kitap adlarında ve başlıklarda arada ve sonda bulunan ve, ile, ya, ya da, veya, yahut, ki, da bağlaçlarıyla mı soru eki küçük harfle yazılır: Suç ve Ceza, Leyla ile Mecnun, Diyorlar ki, Ben de Yazdım

Millî ve dinî bayramlarla bayram niteliği kazanmış günlerin adları büyük harfle başlar: 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı, Ramazan Bayramı, Kurban Bayramı, Nevruz Bayramı, Anneler Günü, Öğretmenler Günü.

Kurultay, bilgi şöleni, açık oturum vb. toplantıların adlarında her kelime büyük harfle başlar: V. Uluslararası Türk Dili Kurultayı, Manas Bilgi Şöleni.

Tarihî olay, çağ ve dönem adları büyük harfle başlar: Cilalı Taş Devri, İlk Çağ, Kurtuluş Savaşı, Millî Mücadele, Tanzimat Dönemi.

UYARI: Tarihî dönem bildirmeyip tür veya tarz bildiren terimler küçük harfle başlar: halk edebiyatı, Türk dili, Türk sanat müziği.

Özel adlardan türetilen kelimeler büyük harfle başlar: Adanalı, Sivaslı, Türklük, Türkçülük, Türkçe.

Yer, millet veya kişi adlarıyla kurulan birleşik kelimelerde özel adlar büyük harfle başlar: Antep fıstığı, Hindistan cevizi, İngiliz anahtarı, Van kedisi

Belirli bir tarih bildiren ay ve gün adları büyük harfle başlar: İstanbul 29 Mayıs 1453 Salı günü fethedildi. İmla Kılavuzu Çalışma Grubu 22 Ocak 2004 Perşembe günü toplandı. Lale festivali 25 Haziranda başlayacak. Ancak belli bir tarih bildirmeyen ay ve gün adları küçük harfle başlar: Okullar genellikle eylülün ikinci haftası öğretime başlar. Kitap, bildiri, makale vb.nde ana başlıkta bulunan kelimelerin tamamı alt başlıkta bulunan kelimelerin ise yalnızca ilk harfleri büyük harfle yazılır. Kitap, dergi vb. bulunan resim, çizelge, tablo vb.nin altında yer alan açıklayıcı yazılar büyük harfle başlar.

2.14. BİRLEŞİK KELİMELER

Bir kavramı karşılamak için iki veya üç kelimenin yan yana getirilmesiyle oluşan kelimelere birleşik kelime denir. Birleşik kelimeler bitişik veya ayrı yazılabilir. Bitişik yazıldığı durumlar aşağıdadır:

Benzetme yoluyla gerçek anlamından uzaklaşmış birleşik kelimeler: açığöz, demirbaş (kuruluşlardaki araç ve gereçler), kafatası, karnıyarık (yemek), Samanyolu (yıldız kümesi), tavukgöğsü (bir tür tatlı)

Birleşirken ses değişmesi veya ses düşmesine uğrayan birleşik kelimeler: cumartesi (Cuma ertesi), kahvaltı (kahve altı), kaynana (kayın ana), nasıl (ne asıl), sütlaç (sütlü aş)

Et- ve ol- yardımcı fiilleriyle birleşirken ses düşmesine veya ses artmasına uğrayan birleşik kelimeler: kaybolmak (kayıp olmak), keşfetmek (keşif etmek), affetmek (af etmek), hissetmek (his etmek), reddetmek (ret etmek).

Bil-, dur-, gel-, kal-, ver-, yas-ile yapılan birleşik fiiller: alıvermek, bakakalmak, çıkagelmek, düşeyazmak, gidedurmak, yapabilmek.

Öğelerinden biri veya her ikisi fiil olan bileşik kelimeler: ateşkes, çekyat, örtbas, verkaç.

- an, -dı, -maz, -mış ve -r ekleriyle kurulan kalıplaşmış bileşik kelimeler: gökdelen, oyunbozan, dedikodu, gecekondu, oldubitti, varyemez, kuşkonmaz; güngörmüş; bilgisayar, uçaksavar, vatansever.

Hane, name, kızı, oğlu sözleriyle oluşturulan birleşik kelimeler: dersane, misafirhane; seyahatname; elkızı; Köroğlu.

3. 2004 TÜRKÇE ÖĞRETİM PROGRAMINDAKİ YAZMA İLE İLGİLİ BÖLÜMLER⁷

3.1. TEMEL DİL BECERİSİ: YAZMA (6.SINIF)

3.1.1. Amaç ve Kazanımlar:

Yazım ve noktalama kurallarını uygulama. Yazım kurallarını kavrayarak uygular. Noktalama işaretlerini işlevlerine uygun olarak kullanır.

3.1.2. Etkinlik Örnekleri

“Geldiğimde Sen Yoktun”: Her öğrenciden verilen kelimedeki bir sesi temsil etmesi istenir. Ek olan sesi temsil eden öğrenci kelimeye yaklaşırken ikinci ünlüyü temsil eden öğrenci yere çöker. (1. kazanım) (bk. Kılavuz)

“Boya! Boya!”: Öğrencilere ünsüzlerin özellikleri kavratılır. Buradan hareketle çalışma kâğıdında yumuşak ünsüzleri boyayarak gizli resme ulaşmaları istenir. Daha sonra ünsüz benzeşmesi ve yumuşamasına uğrayan kelimelerin yazımıyla ilgili kurallar verilir (1. kazanım). (bk. Kılavuz)

⁷ İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programı Ve Kılavuzu, MEB Yayınları Ankara 2006. s. 34-37-38-39-40-56.

“Macera Peşinde”: Öğrenciler birer noktalama işareti belirler, onu bir kahramanın yerine koyarak maceralarını hikâye şeklinde yazar (2. kazanım). (bk. Kılavuz)

“Noktalama İşaretleri Görevde”: Sınıftaki tüm öğrencilere, “nokta, kesme işareti, tırnak, konuşma çizgisi, ünlem, iki nokta, kısa çizgi”yi temsil görevi verilir. Öğretmen bir metin okur. Noktalama işaretinin olduğu yerde, bu işaretlerin temsilcilerinin ayağa kalkması için duraklar. (2. kazanım).

Dil bilgisinde noktalama işaretleri: Eklerin yazımında, fiil kök ve gövdelerinin gösteriminde kısa çizginin kullanımına dikkat çekilir. (2. kazanım).

3.1.3. Açıklamalar

Bu sınıfta ele alınacak yazım kuralları şunlardır:

Ünsüz yumuşaması, ünsüz benzeşmesi ve ünlü düşmesine uğrayan kelimelerin, yazımı karıştırılan kelimelerin (hiçbir, hiçbir şey, herhangi bir, her şey vb.), soru eki mi'nin, bağlaç olan de ve ki'nin, kısaltmalar ve kısaltmalara getirilen eklerin yazımı.

Sayıların yazımı

Sayılar metin içinde yazıyla yazılır.

Birden fazla kelimedenden oluşan sayılar ayrı yazılır.

Romen rakamları ancak yüzyıllarda, hükümdar adlarında, tarihlerde, ayların yazılışında, kitap ve dergi ciltlerinde ve kitapların asıl bölümlerinden önceki sayfaların numaralandırılmasında kullanılabilir.

Sıra sayıları yazıyla ve rakamla gösterilebilir. Rakamla gösterilmesi durumunda ya rakamdan sonra bir nokta konur ya da rakamdan sonra kesme işareti konularak derece gösteren ek yazılır.

Üleştirme sayıları rakamla değil yazıyla belirtilir.

Büyük harflerin kullanımı

Dizeler genellikle büyük harfle başlar.

Özel adlar büyük harfle başlar.

Belirli bir tarih bildiren ay ve gün adları büyük harfle başlar.

Birleşik kelimelerin yazımına okuma, yazma, dil bilgisi etkinliklerinde yeri geldikçe değinilir.

Ses olaylarına dayalı yazım kuralları verilirken ilgili ses olayları da açıklanır.

Yazım kuralları verilirken okunuşla ilgili hususlara da değinilir.

Yazım ve noktalama kuralları ile ilgili kazanımlar okuma, yazma, dil bilgisine yönelik çalışmalar sırasında ilişkili olduğu konularla birlikte verilebileceği gibi bağımsız etkinlikler aracılığıyla da verilebilir.

Öğrencilere, yazımını bilmedikleri kelimeler için Yazım Kılavuzu'na başvurmaları, sınıf içi çalışmalarda, özellikle yazılı anlatım etkinliklerinde yanlarında Yazım Kılavuzu bulundurmaları önerilir.

Yazım ve noktalama kuralları ile ilgili kazanımların değerlendirilmesinde; çalışma kâğıtları, proje değerlendirme formları, standart testler, süreç gelişim dosyaları, eşleştirme testleri, öz değerlendirme formları, gözlem formları kullanılabilir.

3.2. TEMELDİLBE CERİSİ: YAZMA (7. Sınıf)

3.2.1. Amaç ve Kazanımlar

Yazım ve noktalama kurallarını uygulama. Yazım kurallarını kavrayarak uygular. Noktalama işaretlerini işlevlerine uygun olarak kullanır.

3.2.2. Etkinlik Örnekleri

“Yerimi Kaybettim, Bulur musun?": Noktalama işaretleri kullanılmamış bir metne uygun noktalama işaretleri konur.

“İşimi Kaybetmek İstemiyorum": Hayalî bir yayınevi kurulur. Bu yayınevinin elemanları noktalama işaretleridir. Öğrencilerden kendileri için bir noktalama işareti belirlemeleri istenir. Yayınevinin düştüğü zor durumdan kurtulabilmesi için bir noktalama işaretinin işten çıkarılması gerekmektedir. Öğrenciler kendilerinin işten çıkarılmaması konusunda yayınevi yöneticisini ikna etmeye çalışırlar.

3.2.3. Açıklamalar

Bu sınıfta ele alınacak yazım kuralları şunlardır:

Yazımı karıştırılan kelimelerin (hiçbir, hiçbir şey, herhangi bir, her şey vb.) yazımı

Sayıların yazımı

Notayı niteleyen sayılar ayrı yazılır.

Oyun adlarını niteleyen sayılar bitişik yazılır.

Büyük harflerin kullanımı

Levhalar ve açıklama yazıları büyük harfle başlar.

Kitap, bildiri, makale vb.nde ana başlıkta bulunan kelimelerin ise yalnızca ilk harfleri büyük olarak yazılır.

Kitap, dergi vb.nde bulunan resim, çizelge, tablo vb.nin altında yer alan açıklayıcı yazılar büyük harfle başlar.

Birleşik kelimelerin yazımına okuma, yazma, dil bilgisi etkinliklerinde yeri geldikçe değinilir.

3.3. İLKÖĞRETİM TÜRKÇE DERSİ (6, 7, 8. SINIFLAR) ÖĞRETİM PROGRAMI'NDA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER⁸

3.3.1. Düzeltilen Bölüm (6. sınıf): Açıklama

Eski Hâli

Bu sınıfta ele alınacak yazım kuralları şunlardır: ünsüz yumuşaması, ünsüz benzeşmesi ve ünlü düşmesine uğrayan kelimelerin, yazımı karıştırılan kelimelerin (hiçbir, hiçbir şey, herhangi bir, her şey vb.), sayıların (1, 2, 6, 9, 10. maddelerdeki işlevler üzerinde durulur.), soru eki mi'nin, bağlaç olan de ve ki'nin, kısaltmalar ve kısaltmalara getirilen eklerin yazımı, büyük harfin kullanımı (B, C, Ç maddeleri

⁸ İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programı Ve Kılavuzu, www.meb.gov.tr/programlar

üzerinde durulur.). Birleşik kelimelerin yazımına okuma, yazma, dil bilgisi etkinliklerinde yeri geldikçe değinilir.

Yeni Hâli

Bu sınıfta ele alınacak yazım kuralları şunlardır:

Ünsüz yumuşaması, ünsüz benzeşmesi ve ünlü düşmesine uğrayan kelimelerin, yazımı karıştırılan kelimelerin (hiçbir, hiçbir şey, herhangi bir, her şey vb.), soru eki mi'nin, bağlaç olan de ve ki'nin, kısaltmalar ve kısaltmalara getirilen eklerin yazımı

Sayıların yazımı

Sayılar metin içinde yazıyla yazılır.

Birden fazla kelimedenden oluşan sayılar ayrı yazılır.

Romen rakamları ancak yüzyıllarda, hükümdar adlarında, tarihlerde ayların yazılışında, kitap ve dergi ciltlerinde ve kitapların asıl bölümlerinden önceki sayfaların numaralandırılmasında kullanılabilir.

Sıra sayıları yazıyla ve rakamla gösterilebilir. Rakamla gösterilmesi durumunda ya rakamdan sonra bir nokta konur ya da rakamdan sonra kesme işareti konularak derece gösteren ek yazılır.

Üleştirme sayıları rakamla değil yazıyla belirtilir.

Büyük harflerin kullanımı

Dizeler genellikle büyük harfle başlar.

Özel adlar büyük harfle başlar.

Belirli bir tarih bildiren ay ve gün adları büyük harfle başlar.

Birleşik kelimelerin yazımına okuma, yazma, dil bilgisi etkinliklerinde yeri geldikçe değinilir.

3.3.2. Düzeltilen Bölüm (6. sınıf): Açıklama

Eski Hâli

Bu sınıfta ele alınacak yazım kuralları şunlardır: yazımı karıştırılan kelimelerin (hiçbir, hiçbir şey, herhangi bir, her şey vb.), sayıların (4, 5. maddelerdeki işlevler üzerinde durulur.) yazımı, büyük harfin kullanımı (D, F, G maddeleri üzerinde

durulur.). Birleşik kelimelerin yazımına okuma, yazma, dil bilgisi etkinliklerinde yeri geldikçe değinilir.

Yeni Hâli

Bu sınıfta ele alınacak yazım kuralları şunlardır:

Yazımı karıştırılan kelimelerin (hiçbir, hiçbir şey, herhangi bir, her şey vd.) yazımı

Sayıların yazımı

Notayı niteleyen sayılar ayrı yazılır.

Oyun adlarını niteleyen sayılar bitişik yazılır.

Büyük harflerin kullanımı

Levhalar ve açıklama yazıları büyük harfle başlar.

Kitap, bildiri, makale vb.nde ana başlıkta bulunan kelimelerin ise yalnızca ilk harfleri büyük olarak yazılır.

Kitap, dergi vb.nde bulunan resim, çizelge, tablo vb.nin altında yer alan açıklayıcı yazılar büyük harfle başlar.

Birleşik kelimelerin yazımına okuma, yazma, dil bilgisi etkinliklerinde yeri geldikçe değinilir.

4. TÜRK DİL KURUMU İLKÖĞRETİMLER İÇİN YAZIM KILAVUZU VE TÜRKÇE ÖĞRETİM PROGRAMI İLE 6 VE 7. SINIF ÖĞRENCİ ÇALIŞMA KİTABI'NIN YAZIM KURALLARI BAKIMINDAN KARŞILAŞTIRILMASI.

Tablo 1. Karşılaştırma Tablosu

Yazım kuralı	Yazım Kılavuzu	Türkçe Öğretim Programı		Öğrenci Çalışma Kitabı/Öğretmen Kılavuz Kitabı	
		6. Sınıf	7. Sınıf	6. Sınıf	7. Sınıf
Ünlü düşmesi	+	+	-	+	-
Soru eki mı, mi, mu, mü	+	+	-	+	+
Sayıların yazılışı	+	+	+	+	+
Büyük harf kullanımı	+	+	+	+	+
Ünsüz yumuşaması	+	+	-	+	-
Kısaltmalar	+	+	-	+	-
Bağlaç olan da, de	+	+	-	+	+
Birleşik kelimeler	+	+	+	+	+
Bağlaç olan ki	+	+	-	+	+
Yazım yanlışları	+	+	+	+	+
Ünsüz benzeşmesi	+	+	-	+	-

Bu bölümde İlköğretim Okulları için Türk Dil Kurumu tarafından hazırlanmış Yazım Kılavuzu⁹ ile Millî Eğitim Bakanlığı, Talim Terbiye Kurulu'nun 2004- 2005 eğitim- öğretim yılından itibaren uygulamaya koyduğu Türkçe Öğretim Programı ve yine Millî Eğitim Bakanlığı, Talim Terbiye Kurulunun 19.04.2007 gün ve 96 sayılı kararı ile yayına hazırlanmış olan 7. sınıf Öğrenci Çalışma Kitabı¹⁰ ile 6. sınıf Öğrenci Çalışma Kitabı¹¹ karşılaştırılmış ve aşağıdaki veriler elde edilmiştir.

i. Yazım Kılavuzu'nda yer alan; ünlü düşmesi, soru eki mi, mi, mu, mü, sayıların yazılışı, büyük harf kullanımı , ünsüz yumuşaması, kısaltmalar, bağlaç olan da, de,

⁹ Akalın, Ş. H., Toparlı, R., Tezcan Aksu.B., Gültekin, B., İlköğretim Okulları İçin Yazım Kılavuzu, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

¹⁰ Özbay, M. (Ed.). (2007). *İlköğretim Türkçe 7 Öğrenci Çalışma Kitabı*, Ankara: Özgün Matbaacılık.

¹¹ Özbay, M. (Ed.). (2008). *İlköğretim Türkçe 6 Öğrenci Çalışma Kitabı*, İstanbul: Feza Gazetecilik A.Ş

birleşik kelimeler, bağlaç olan ki, yazım yanlışları, ünsüz benzeşmesi konuları, 6. sınıf Türkçe Öğretim Programında aynen yer almaktadır.

ii. Yazım Kılavuzu'nda yer alan; ünlü düşmesi, soru eki mi, mi, mu, mü, sayıların yazılışı, büyük harf kullanımı, ünsüz yumuşaması, kısaltmalar, bağlaç olan da, de birleşik kelimeler, bağlaç olan ki, yazım yanlışları, ünsüz benzeşmesi konuları, 6. sınıf öğrencileri için hazırlanan Öğrenci Çalışma Kitabı'nda da aynen yer almaktadır.

iii. 7. sınıflar için hazırlanan Türkçe Öğretim Programında yer alan; sayıların yazılışı, büyük harf kullanımı, birleşik kelimeler, yazım yanlışları konularının tamamının 7. sınıf Öğrenci Çalışma Kitabında yer aldığını görüyoruz.

iv. 7. sınıflar için hazırlanan Türkçe Öğretim Programında yer almayan; soru eki mi, mi, mu, mü, bağlaç olan da, de, bağlaç olan ki konularının 7. sınıf Öğrenci Çalışma Kitabında yer aldığını görüyoruz.

v. 6. sınıflar için hazırlanan Türkçe Öğretim Programında yer alan; sayıların yazılışı, büyük harf kullanımı, birleşik kelimeler, yazım yanlışları konularının 7. sınıflar için hazırlanan Türkçe Öğretim Programında da yer aldığını görüyoruz

vi. 6. sınıf Türkçe Öğrenci Çalışma Kitabı'nda yer alan soru eki mi, mi, mu, mü, sayıların yazılışı, büyük harf kullanımı, bağlaç olan da, de, birleşik kelimeler, bağlaç olan da, de, yazım yanlışları konularının, 7.Sınıf Türkçe Öğrenci Çalışma Kitabı'nda da tekrar ele alındığını görüyoruz.

vii. Türk Dil Kurumu Yazım Kılavuzu'nda yer alan bütün Yazım Kurallarının,6 ve 7. sınıflar için hazırlanan Türkçe Öğretim Programında yer aldığını görüyoruz.

viii. Türk Dil Kurumu Yazım Kılavuzu'nda yer alan bütün Yazım Kurallarının,6 ve 7. sınıflar için hazırlanan Türkçe Dersi Öğrenci Çalışma Kitabı'nda yer aldığını görüyoruz.

İKİNCİ BÖLÜM

YAZIM KURALLARININ BİLGİ- BECERİ ORANLARININ İNCELENMESİ

1.“YAZIM KURALLARINA GÖRE” BİLGİ- BECERİ DÜZEYLERİNİN DURUMU

Yazım Kurallarının bilgi- beceri başarı oranları ölçülerek sonuçlar tablolara dökülmüştür.

1.1. BÜYÜK HARF KULLANIMI

Tablo 2. Büyük Harf Kullanımı Bilgi-Beceri Düzeyleri

	BİLGİ				BECERİ			
	Soru Sayısı	Doğru Cevap	Yüzde	Sıralama Derecesi	Soru Sayısı	Doğru Cevap	Yüzde	Sıralama Derecesi
6. Sınıf	300	252	84	2	756	610	80,69	2
7. Sınıf	300	265	88,33	1	756	636	84,13	1
Toplam	600	517	172,33		1512	1246	164,82	
Ortalama	300	258,5	86,17		756	623	82,41	

Büyük harf kullanımının bilgi ve beceri olarak kullanım oranlarını ölçmek için yapılan çalışmalar sonucunda yukarıdaki tabloda çıkarılan veriler elde edildi. Bu verileri incelediğimizde aşağıdaki sonuçlara ulaşıyoruz:

i. Yapılan çalışma sonucunda büyük harf kullanımını bilgi ve beceri olarak kullanımında ortalama başarı oranı % 84,29 olarak ortaya çıktı. (bkz. Tablo 15) Bu

sonucun diğer işaretlerin bilgi ve beceri ortalamalarına bakıldığında 3. Sırada yer aldığı görüldü

ii. Büyük harf kullanımının bilgi düzeyi başarı ortalaması, beceri düzeyi başarı ortalamasının % 3,76 üstünde yer aldı. Bu sonuç öğrencilerin çoktan seçmeli sınavlarda beceri gerektiren sınavlara göre daha başarılı olduklarını ortaya koydu.

iii. Büyük harf kullanımının bilgi düzeyi incelendiğinde % 86,17 olan bir başarı görülüyor. Diğer yazım kurallarıyla kıyaslandığında, büyük harf kullanımının bilgi düzeyi 3.sırada yer alıyor.

iv. Büyük harf kullanımının bilgi başarı oranları sınıflar bazında incelendiğinde ise ilk sırada % 88,33 ile 7. sınıflar görülüyor.7. sınıfları % 3,67'lik bir düşüşle (% 84) 6. sınıflar izliyor.

v. Büyük harf kullanımının en üst bilgi düzeyi ile en alt bilgi düzeyi arasında % 3,67'lik bir fark bulunuyor. 6 ve 7. sınıflar arasındaki bu fark normal olarak karşılanabilir.

vi. Büyük harf kullanımının becerideki başarı ortalamasına bakıldığında ise % 82,41'lik bir oranla karşılaşıyor. Bu başarı; ünlü düşmesi, ünsüz yumuşaması ve ünsüz benzeşmesinden sonra 4.sırada yer alıyor.

vii. Büyük harflerin beceri olarak kullanımında en yüksek oran % 84,13 ile 7. sınıflarda görülüyor 7. sınıfları % 3,44'lük bir azalma ile (% 80,69) 6. sınıflar takip ediyor. Büyük harflerin kullanımının beceri düzeyi bilgi düzeyinde olduğu gibi 7. sınıflarda 6. sınıflardan daha üstte çıkmıştır.

viii. Büyük harflerin kullanımında bilgi- beceri başarı ortalaması olarak % 84,29 olan bir başarı oranına ulaşılmış. Bu ortalama ile büyük harf kullanımı diğer yazım kurallarına göre 3. sırada yer alıyor.

1.2. BİRLEŞİK KELİMELER

Tablo 3. Birleşik Kelimeler Bilgi-Beceri Düzeyleri

	BİLGİ				BECERİ			
	Soru Sayısı	Doğru Cevap	Yüzde	Sıralama Derecesi	Soru Sayısı	Doğru Cevap	Yüzde	Sıralama Derecesi
6. Sınıf	300	200	66,67	2	830	662	79,76	1
7. Sınıf	300	215	71,67	1	830	650	78,31	2
Toplam	600	415	138,34		1660	1312	158,07	
Ortalama	300	207,5	69,17		830	656	79,04	

Birleşik kelimelerin kullanımı ile ilgili yaptığımız çalışmalar sonucunda yukarıdaki tabloya çıkardığımız oranlar elde edildi.

i. Birleşik kelimeler için elde edilen bilgi ortalamalarına bakıldığında % 69,17 oranında bir ortalamayla karşılaşıldı. Bu oranla birleşik kelimeler tüm yazım kuralları içinde 10. sırada yer alıyor.

ii. Birleşik kelimelerin bilgi düzeyine sınıflar bazında bakıldığında, en iyi başarının % 71,67 ile 7. sınıflarda olduğu görülüyor. Bu sınıfı % 66,67 ile 6. sınıflar takip ediyor.

iii. Sınıflar bazında birleşik kelimelerin bilgi düzeyleri incelendiğinde tüm sınıfların % 65'in üstünde bir ortalamaya sahip oldukları görülmektedir.

iv. Birleşik kelimelerin beceri olarak kullanımına bakıldığında ise ortalama % 79,04'lük bir başarı oranı ile karşılaşıyor. Bu oran diğer işaretlerin beceri oranlarıyla karşılaştırıldığında 6. sırada yer alıyor.

v. Birleşik kelimelerin bilgi oranı(69,17) ile beceri oranı(79,04) arasında büyük farklılık olduğu göze çarpıyor. Öğrencilerin birleşik kelimeleri uygulamada daha başarıyla kullandıklarını ortaya koyuyor.

vi. Birleşik kelimelerin beceri başarı oranlarında en iyi ortalama % 79,76 ile 6. sınıflarda görülüyor.6. sınıfları % 78,31 ile 7. sınıflar takip ediyor. Sınıflar arasındaki beceri oranın yakın olmasının sebebini; her iki sınıfında bu yıl seviye belirleme sınavına girecek olması ve sınavlarda yazım kurallarından soru sorulacak olmasının etkili olduğunu söyleyebiliriz.

vii. Birleşik kelimelerin beceri düzeyleri incelendiğinde tüm sınıfların ortalamalarının % 75'in üstünde olduğu görülüyor.

viii. Birleşik kelimelerin bilgi- beceri başarı kullanım ortalaması ise % 74,10 olarak karşımıza çıkıyor. Birleşik kelimeler tüm yazım kuralları arasında 10. sırada yer alıyor.

1.3. SAYILARIN YAZILIŞI

Tablo 4. Sayıların Yazılışı Bilgi-Beceri Düzeyleri

	BİLGİ				BECERİ			
	Soru Sayısı	Doğru Cevap	Yüzde	Sıralama Derecesi	Soru Sayısı	Doğru Cevap	Yüzde	Sıralama Derecesi
6. Sınıf	300	252	84,00	2	752	470	62,50	2
7. Sınıf	300	267	89,00	1	752	546	72,61	1
Toplam	600	519	173		1504	1016	135,11	
Ortalama	300	259,5	86,50		752	508	67,55	

Yazım kurallarından sayıların yazılışının bilgi- beceri başarı oranlarını tespit etmek için yapılan çalışmalar sonucunda yukarıdaki tabloya aktarılan veriler elde edildi. Bu tabloya göre:

i. Bu yazım kuralının bilgi düzeyini ölçmek için yapılan çalışmalar sonucunda % 86,50'lik bir başarı düzeyi elde edildi. Bu oranla yazım kuralları arasında 3.sırada yer aldı.

ii. Sayıların yazılışı bilgi düzeyi sınıflar bazında ele alındığında sınıflar arasında belirgin bir fark olmadığı görülüyor. En yüksek bilgi düzeyi ile en düşük bilgi düzeyi arasında % 5'lik bir fark bulunuyor. En iyi bilgi oranı % 89 ile 7. sınıflara ait. 7. sınıfları % 5'lik bir düşüşle 6. sınıflar izliyor.

iii. Bu yazım kuralının beceri olarak kullanımına bakıldığında ise ortalama % 67,55'lik bir sonuca ulaşıyor. Bu beceri ortalaması yazım kuralının bilgi ortalamasının % 20,45 altında yer alıyor. Ayrıca bu beceri düzeyinin, diğer yazım kurallarının beceri düzeyi dikkate alındığında 10. sırada yer aldığı görülüyor.

iv. Sayıların yazılışında bilgi başarı oranıyla, beceri başarı oranı arasındaki % 20,45'lik farkın öğrencilerin test tekniğine daha alışkın olduklarını ama uygulamada o kadar başarılı olamadıklarını gösteriyor.

v. Bu yazım kuralının beceri başarı oranlarına sınıflar olarak bakıldığında en iyi beceri oranı ile % 72,61 ile 7. sınıflar görülüyor. 7. sınıfları % 62,50 ile 6. sınıflar izliyor.

vi. Sınıfların beceri sıralaması ile bilgi sıralamasının doğru orantılı oldu; ancak beceri oranlarına göre çok düşük olduğu görüldü. Bu sonuçlara göre öğrencilerin sayıların yazılışında bildiklerini uygulamaya geçiremedikleri ortaya çıkmaktadır.

vii. Bu yazım kuralının bilgi ve beceri olarak kullanımında % 77,03 olan ortalama ile karşılaşıyor. Ortalama kullanım olarak da sayıların yazılışının, diğer yazım kuralları arasında 6. sırada yer almakta olduğu görülüyor.

1.4. KISALTMALAR

Tablo 5. Kısaltmalar Bilgi-Beceri Düzeyleri

	BİLGİ				BECERİ			
	Soru Sayısı	Doğru Cevap	Yüzde	Sıralama Derecesi	Soru Sayısı	Doğru Cevap	Yüzde	Sıralama Derecesi
6. Sınıf	225	172	76,44	2	350	257	73,43	2
7. Sınıf	225	183	81,33	1	350	275	78,57	1
Toplam	450	355	157,77		700	532	152	
Ortalama	225	177,5	78,89		350	266	76,00	

Yazım kurallarından kısaltmaların bilgi- beceri başarı oranlarını tespit etmek için yapılan çalışmalar sonucunda elde edilen verilere göre:

i. Bu yazım kuralının bilgi başarı düzeyini ölçmek için yapılan çalışmalar sonucunda % 78,89 olan bir başarı düzeyi elde edildi. Bu oran, tüm yazım kuralları içinde 6. sırada karşımıza çıkıyor.

ii. Kısaltmaların bilgi düzeyi sınıflar bazında ele alındığında ise sınıflar arasında belirgin bir fark olmadığı görülüyor. En yüksek bilgi düzeyi ile en düşük bilgi düzeyi arasında % 4,89'luk bir fark bulunuyor. En iyi bilgi oranına % 81,33 ile 7. sınıflar sahip.6. sınıflar ise % 76,44'lük başarı oranına sahipler.

iii. 7. sınıfların bilgi seviyesinin 6. sınıflardan daha yüksek olmasının sebebi olarak çoktan seçmeli sınavlara daha çok alışkın olmaları ve test tekniğindeki başarıları olarak söyleyebiliriz.

iv. Kısaltmaların beceri olarak kullanımına bakıldığında ise ortalama % 76,00'lık bir oranla karşılaşıyor. Bu oranla tüm yazım kuralları arasında kısaltmaları 7. sırada görüyoruz.

v. Kısaltmaların beceri başarı oranlarına sınıflar bazında bakıldığında en yüksek beceri oranı, % 78,57 ile 7. sınıflarda görülüyor. 7. sınıfları % 73,43 ile 6. sınıflar izliyor.

vi. Kısaltmaların sınıflar bazında en yüksek beceri ortalamasıyla en düşük beceri ortalaması arasında % 3,14'lük bir fark söz konusu. Bu fark, bilgi oranlarında % 4,89 olarak karşımıza çıkmıştı.

vii. Kısaltmaların bilgi düzeyi ile beceri düzeyi arasındaki farkın düşük olması, bu yazım kuralının hedeflenen düzeyde uygulandığını gösteriyor. Öğrencilerin uygulamasını yaptıkları yazım kurallarını daha iyi öğrendiklerini görüyoruz.

viii. Kısaltmaların bilgi ve beceri olarak kullanımında % 77,44 olan bir ortalama ile karşılaşıyor. Ortalama bilgi- beceri başarı oranı olarak kısaltmalar, incelediğimiz yazım kuralları arasında 5. sırada yer alıyor. Ayrıca kısaltmalar bilgi ve beceri oranı olarak % 75'in üzerinde bir başarıyla öğrenciler tarafından uygulanıyor ve biliniyor.

1.5. BAĞLAÇ OLAN Kİ

Tablo 6. Bağlaç Olan Ki Bilgi-Beceri Düzeyleri

	BİLGİ				BECERİ			
	Soru Sayısı	Doğru Cevap	Yüzde	Sıralama Derecesi	Soru Sayısı	Doğru Cevap	Yüzde	Sıralama Derecesi
6. Sınıf	310	200	64,52	2	275	212	77,09	1
7. Sınıf	310	256	82,58	1	275	205	74,55	2
Toplam	620	456	147,10		550	417	151,64	
Ortalama	310	228	73,55		275	208,5	75,82	

Bağlaç olan ki'nin kullanım oranlarını ölçmek için yapılan çalışmalar sonucunda ulaşılan veriler değerlendirildiğinde:

i. Bu yazım kuralının bilgi başarı düzeyini ölçmek için yapılan çalışmalar sonucunda ortalama % 73,55 olan bir oran elde edildi. Bu yazım kuralının bilgi oranı, diğer bilgi oranlarıyla karşılaştırıldığında bu oran 11 yazım kuralı arasında 2. Sırada yer aldı.

ii. Bağlaç olan ki'nin sınıflar arasındaki en yüksek bilgi başarı ortalamasıyla en düşük bilgi başarı ortalaması arasında % 17,94'lük bir fark bulunuyor. Buradan da bağlaç olan ki'nin öğretiminde sınıflar arasında belirgin bir fark olduğu sonucuna ulaşıyoruz.

iii. Bağlaç olan ki'nin bilgi olarak kullanımında en iyi oran % 82,58 ile 7. sınıflarda görülüyor. 6. sınıflar % 64,52 ile 2.sırada bulunuyor.

iv. Bu yazım kuralının beceri olarak kullanımıyla ilgili rakamlara bakıldığında ise ortalama % 75,82 ile karşılaşıyor. Bu beceri oranı, diğer yazım kurallarının beceri oranlarına bakıldığında 8.sırada yer aldı. Bağlaç olan ki'nin bilgi başarı oranıyla beceri başarı oranı çok fark olmaması diğer yazım kurallarında olduğu gibi bu yazım kuralının da etkinliklerle sürekli desteklendiğini ortaya koyuyor

v. Yazım kuralının beceri başarı düzeyine sınıflar bazında bakıldığında ise en yüksek beceri oranı % 77,09 ile 6. sınıflara ait. 7 sınıflar % 74,55 ile 6. sınıflardan sonra geliyorlar.

vi. 6. sınıfların bilgi başarı oranı(% 64,52) ile beceri başarı oranı(% 77,09) arasındaki fark(% 12,17)'in bulunmasının nedeni uygulamada daha başarılı olduklarını gösteriyor.

vii. 7. sınıfların beceride daha başarılı olması beklenirken 6. sınıfların bu alanda daha başarılı oldukları görüldü.

viii. Bağlaç olan ki'nin bilgi- beceri başarı ortalaması ise % 74,68 olarak tespit edildi. Bu ortalama ile tüm yazım kuralları içinde 9.sırada yer aldı. Oranın % 70'in üstünde olması, öğrencilerin sınavlara hazırlanırken çoktan seçmeli soruları çok çözmeleri ve etkinlik uygulamalarını başarıyla yapmalarından kaynaklandığını söyleyebiliriz.

1.6. BAĞLAÇ OLAN DA, DE

Tablo 7. Bağlaç Olan da, de Bilgi-Beceri Düzeyleri

	BİLGİ				BECERİ			
	Soru Sayısı	Doğru Cevap	Yüzde	Sıralama Derecesi	Soru Sayısı	Doğru Cevap	Yüzde	Sıralama Derecesi
6. Sınıf	400	290	72,50	2	515	370	71,84	2
7. Sınıf	400	315	78,75	1	515	403	78,25	1
Toplam	800	605	75,63		1030	773	75,05	
Ortalama	400	302,5	75,63		515	386,5	75,05	

Bağlaç olan da, de'nin kullanımıyla ilgili olarak yapılan ölçme çalışmaları sonucunda ortaya çıkan bilgi- beceri oranları incelendiğinde şu sonuçlara ulaşıldı.

i. Bağlaç olan da, de'nin bilgi başarı düzeyi, incelenen yazım kuralları arasında ortalama % 75,63 ile 7. sırada yer aldı. Bu ortalama oran, diğer yazım kurallarının ortalama başarı oranlarıyla karşılaştırıldığında normal bir sonuç olarak karşımıza çıkıyor.

ii. Bu yazım kuralının bilgi başarı düzeyi, sınıf bazında incelendiğinde ise en yüksek oranın % 78,75 ile 7. sınıflarda olduğu görülüyor. 7. sınıfları % 6,25'lik bir azalmayla (% 72,50) 6. sınıflar izliyor.

iii. 7. sınıflar bilgi başarı düzeyinde diğer yazım kurallarında olduğu gibi bağlaç olan da, de'nin kullanımında da 6. sınıflardan daha başarılılar.

iv. Bağlaç olan da, de'nin beceri olarak kullanımında ulaşılan sonuçlara bakılacak olursa, % 75,05 ile bilgi başarı oranından çok farklı olmadığını görüyoruz. Bilgi başarı oranıyla, beceri başarı oranı arasındaki çok farklılığın olmaması bu yazım kuralının hem bilgi hem de beceri olarak başarıyla uygulandığı sonucunu veriyor.

v. Bu yazım kuralının beceri başarı ortalamalarını sınıflar bazında incelediğimizde en yüksek ortalamanın % 78,25 ile 7. sınıflarda olduğunu görüyoruz. 7. sınıfları % 6,41’lik düşüşle (% 71,84) 6. sınıflar izliyor.

vi. 7. sınıfların diğer yazım kurallarında olduğu gibi bu yazım kuralında da hem bilgi hem de beceri düzeyinde 6. sınıflardan daha başarılı olmalarının sebebinin yeni Türkçe öğretim programındaki etkinlikleri iki yıldır uyguluyor olmalarından kaynaklandığını söyleyebiliriz

vii. Bu yazım kuralının beceri ortalamasında en yüksek oran ile en düşük oran arasında % 6,41’lik bir fark olduğu ortaya çıkıyor.

viii. Bağlaç olan da de’nin bilgi- beceri olarak kullanımında genelde ise % 75,34’lük bir düzeye ulaşılmış. Bu oranla yazım kuralları arasında 7. sırada yer alıyor.

1.7. SORU EKİ Mİ, Mİ, MU, MÜ?

Tablo 8. Soru Eki mi, mi, mu, mü Bilgi-Beceri Düzeyleri

	BİLGİ				BECERİ			
	Soru Sayısı	DOĞRU Cevap	YÜZDE	Sıralama Derecesi	Soru Sayısı	DOĞRU Cevap	YÜZDE	Sıralama Derecesi
6. Sınıf	500	433	86,60	1	475	366	77,05	2
7. Sınıf	500	390	78,00	2	475	387	81,47	1
Toplam	1000	823	164.6		950	753	158.52	
Ortalama	500	411,5	82,30		475	376,5	79,26	

Yazım kurallarından soru eki mi, mi, mu, mü’nün kullanım oranlarını tespit etmek için yaptığımız çalışmalar sonucunda elde ettiğimiz veriler ışığında şu yargılara vardık:

Bu yazım kuralının bilgi başarı düzeylerinde diğer yazım kurallarının bilgi başarı oranlarına bakıldığında ortalama % 82,30 rakamına ulaşıldı. Bu rakamla soru eki –mı-mi, bilgi düzeyi olarak tüm yazım kuralları içinde 5.sırada yer aldı.

i. Yazım kuralının en yüksek bilgi oranı % 86,60 ile 6. sınıflarda görülüyor. 6. sınıfları % 8,60'lık bir düşüşle (% 78,00) 7. sınıflar takip ediyor.

ii. Bu yazım kuralının en yüksek bilgi başarı ortalamasıyla en düşük bilgi başarı ortalaması arasında % 8,60'lık bir fark görülüyor.7. sınıfların daha başarılı olmaları 6. sınıfların daha başarılı olduklarını görüyoruz.

iii. Soru eki mi, mi, mu, mü'nin beceri başarı oranlarına bakıldığında ise ortalama % 79,26'lık bir rakamla karşılaşıyoruz. Bu rakam, bilgi başarı düzeyinin % 3,04 altında kalıyor. Bu fark büyük bir fark olarak karşımızda durmuyor.

iv. Bu yazım kuralının beceri olarak kullanımına sınıflar bazında bakıldığında 7. sınıfların % 81,47 ile ilk sırada olduklarını görüyoruz.6. sınıflar % 77,05 ile ikinci sırada yer alıyor.

v. Bu ortalamalara bakıldığında diğer yazım kurallarında da görüldüğü gibi öğrencilerin beceri başarısında bilgi başarısından çok geri olmadıkları sonucuna ulaşıyoruz. Bu doğru orantının yeni Türkçe programındaki etkinlik uygulamalarından kaynaklandığını düşünüyoruz.

vi. Bu bilgiler ışığında soru eki mi, mi, mu, mü'nin bilgi ve beceri olarak ortalama % 80,78 olan bir kullanım oranı elde edildi. Bu oran, yazım kuralları arasındaki sıralamada 4.olarak yer aldı.

vii. Tüm veriler ortaya konulduktan sonra soru eki mi, mi, mu, mü'nin bir yazım kuralı olarak diğer yazım kuralları arasında iyi düzeyde bilindiği tespit edildi.

1.8. YAZIM YANLIŞLARI

Tablo 9. Yazım Yanlışları Bilgi-Beceri Düzeyleri

	BİLGİ				BECERİ			
	Soru Sayısı	Doğru Cevap	Yüzde	Sıralama Derecesi	Soru Sayısı	Doğru Cevap	Yüzde	Sıralama Derecesi
6. Sınıf	500	295	59,00	2	650	362	55,69	2
7. Sınıf	500	397	79,40	1	650	391	60,15	1
Toplam	1000	692	138,4		1300	753	115,84	
Ortalama	500	346	69,20		650	376,5	57,92	

Yazım yanışlarının bilgi- beceri olarak kullanımıyla ilgili olarak yapılan ölçme çalışmaları sonucunda elde edilen verileri incelediğimizde:

i. Yazım yanışlarının bilgi olarak kullanımında ortalama % 69,20 oranında bir başarı elde edildi. Yazım yanışlarının yazım kuralları içerisinde en az bilinen kurallar olduğunu görüyoruz.

ii. Sınıflar bazında incelendiğinde en yüksek başarı oranı % 79,40 ile 7. sınıflarda görülüyor. 7. sınıfları % 11,40'lık bir düşüşle (% 59,00) 6. sınıflar izliyor.

iii. Yazım kurallarının bilgi başarı ortalamasında % 59'luk bir oranla 6. sınıflar son sırada yer alıyor.7. sınıfların çoktan seçmeli sınavlara daha fazla aşına oldukları düşünülürse her iki sınıf arasındaki bu farklılığı normal karşılayabiliriz.

iv. Sınıflar arasında, yazım yanışlarının bilgi başarı oranlarında doğru orantı karşımıza çıkıyor. Sınıflar büyüdükçe bilgi başarı oranlarında da artış gözleniyor.

v. Yazım yanışlarının beceri olarak kullanımına bakıldığında ise % 57,92 olan bir beceri düzeyiyle karşılaşıyor. Bu oranla yazım yanışları beceri düzeyi bakımından tüm yazım kuralları içerisinde son sırada yer alıyor.

vi. Beceri oranları sınıflar bazında ele alındığında 7. sınıfların % 60,15 ile ilk sırada yer aldığı görülüyor. 7. sınıfları % 4,46'lık düşüşle (% 55,69) 6. sınıflar izliyor.

vii. Yazım yanlışlarının bilgi- beceri olarak kullanımında ortalama % 63,56'lık bir başarı görülüyor. Bu oran tüm yazım kuralları içinde son sırada yer alıyor. Bilgi ve beceri ortalamaları arasında % 11,28'lik bir fark bulunuyor.

1.9. ÜNSÜZ YUMUŞAMASI

Tablo 10. Ünsüz Yumuşaması Bilgi-Beceri Düzeyleri

	BİLGİ				BECERİ			
	Soru Sayısı	Doğru Cevap	Yüzde	Sıralama Derecesi	Soru Sayısı	Doğru Cevap	Yüzde	Sıralama Derecesi
6. Sınıf	250	200	80,00	2	315	275	87,30	2
7. Sınıf	250	230	92,00	1	315	280	88,89	1
Toplam	500	430	172		630	555	176,19	
Ortalama	250	215	86,00		315	277,5	88,10	

Ünsüz yumuşamasının kullanımı ile ilgili yaptığımız çalışmalar sonucunda yukarıdaki tabloya çıkardığımız oranlar elde edildi.

i. Ünsüz yumuşaması için elde edilen bilgi başarı ortalamalarına bakıldığında % 86,00 oranında bir ortalamayla karşılaşıldı. Bu oranla ünsüz yumuşaması tüm yazım kuralları içinde 4. sırada yer alıyor.

ii. Ünsüz yumuşamasının bilgi düzeyine sınıflar bazında bakıldığında, en iyi başarının % 92,00 ile 7. sınıflarda olduğu görülüyor. Bu sınıfı % 80,00 ile 6. sınıflar takip ediyor.

iii. Sınıflar bazında ünsüz yumuşamasının bilgi düzeyleri incelendiğinde tüm sınıfların % 80'in üstünde bir ortalamaya sahip oldukları görülmektedir.

iv. Ünsüz yumuşamasının beceri olarak kullanımına bakıldığında ise ortalama % 88,10'luk bir başarı oranı ile karşılaşıyor. Bu oran diğer yazım kurallarının beceri oranlarıyla karşılaştırıldığında 2. sırada yer alıyor.

v. Ünsüz yumuşamasının bilgi oranı(86,00) ile beceri oranı(88,10) arasında büyük bir farklılık olmadığı, hatta beceri düzeyinde öğrencilerin bilgi düzeyine göre daha başarılı oldukları görülüyor.

vi. Ünsüz yumuşamasının beceri başarı oranlarında en iyi ortalama % 88,89 ile 7. sınıflarda görülüyor.7. sınıfları % 87,30 ile 6. sınıflar takip ediyor. Sınıflar arasındaki beceri oranının yakın olmasının sebebini; her iki sınıfın da bu yıl seviye belirleme sınavına girecek olması ve sınavlarda yazım kurallarından soru sorulacak olmasının etkili olduğunu söyleyebiliriz.

vii. Ünsüz yumuşamasının beceri düzeyleri incelendiğinde tüm sınıfların ortalamalarının % 85'in üstünde olduğu görülüyor.

viii. Ünsüz yumuşamasının bilgi- beceri başarı ortalaması ise % 87,05 olarak karşımıza çıkıyor. Ünsüz yumuşaması tüm yazım kuralları arasında 2. sırada yer alıyor.

1.10. ÜNSÜZ BENZEŞMESİ

Tablo 11. Ünsüz Benzeşmesi Bilgi-Beceri Düzeyleri

	BİLGİ				BECERİ			
	Soru Sayısı	Doğru Cevap	Yüzd e	Sıralam a Derece si	Soru Sayısı	Doğru Cevap	Yüzd e	Sıralam a Derece si
6. Sınıf	270	150	55,56	2	250	205	82,00	2
7. Sınıf	270	210	77,78	1	250	215	86,00	1
Toplam	540	360	133,34		500	420	168	
Ortalama	270	180	66,67		250	210	84,00	

Ünsüz benzeşmesinin kullanımı ile ilgili yaptığımız çalışmalar sonucunda yukarıdaki tabloya çıkardığımız oranlar elde edildi.

i. Ünsüz benzeşmesi için elde edilen bilgi başarı ortalamalarına bakıldığında % 66,67 oranında bir ortalamayla karşılaşıldı. Bu oranla ünsüz yumuşaması tüm yazım kuralları içinde 11. sırada yer alıyor.

ii. Ünsüz benzeşmesi bilgi düzeyine sınıflar bazında bakıldığında, en iyi başarının % 77,78 ile 7. sınıflarda olduğu görülüyor. Bu sınıfı % 55,56 ile 6. sınıflar takip ediyor.

iii. Ünsüz benzeşmesi beceri olarak kullanımına bakıldığında ise ortalama % 84,00'lık bir başarı oranı ile karşılaşıyor. Bu oran diğer yazım kurallarının beceri oranlarıyla karşılaştırıldığında 3. sırada yer alıyor.

iv. Ünsüz benzeşmesi bilgi oranı(% 66.67) ile beceri oranı(% 84,00) arasında ciddi bir farklılık göze çarpıyor. Bu farklılıkta yeni Türkçe öğretim programındaki etkinliklerin etkili olduğunu söyleyebiliriz.

v. Ünsüz benzeşmesi beceri başarı oranlarında en iyi ortalama % 86,00 ile 7. sınıflarda görülüyor. 7. sınıfları % 82,00 ile 6. sınıflar takip ediyor. Sınıflar arasındaki beceri oranın yakın olmasının sebebini; her iki sınıfta bu yıl seviye belirleme sınavına girecek olması ve sınavlarda yazım kurallarından soru sorulacak olmasının etkili olduğunu söyleyebiliriz.

vi. Ünsüz benzeşmesi beceri düzeyleri incelendiğinde tüm sınıfların ortalamalarının % 80'in üstünde olduğu görülüyor.

vii. Ünsüz benzeşmesi bilgi- beceri başarı ortalaması ise % 75,33 olarak karşımıza çıkıyor. Ünsüz benzeşmesi tüm yazım kuralları arasında 8. sırada yer alıyor.

1.11. ÜNLÜ DÜŞMESİ

Tablo 12. Ünlü Düşmesi Bilgi-Beceri Düzeyleri

	BİLGİ				BECERİ			
	Soru Sayısı	Doğru Cevap	Yüzde	Sıralama Derecesi	Soru Sayısı	Doğru Cevap	Yüzde	Sıralama Derecesi
6. Sınıf	390	350	89,74	2	310	295	95,16	2
7. Sınıf	390	376	96,41	1	310	300	96,77	1
Toplam	780	726	186,15		620	595	191,93	
Ortalama	390	363	93,08		310	297,5	95,97	

Ünlü düşmesinin kullanımı ile ilgili yaptığımız çalışmalar sonucunda yukarıdaki tabloya çıkardığımız oranlar elde edildi.

i. Ünlü düşmesi için elde edilen bilgi başarı ortalamalarına bakıldığında % 93,08 oranında bir ortalamayla karşılaşıldı. Bu oranla ünsüz yumuşaması tüm yazım kuralları içinde 1. sırada yer alıyor.

ii. Ünlü düşmesinin bilgi düzeyine sınıflar bazında bakıldığında, en iyi başarının % 96,41 ile 7. sınıflarda olduğu görülüyor. Bu sınıfı % 89,74 ile 6. sınıflar takip ediyor.

iii. Sınıflar bazında ünlü düşmesinin bilgi düzeyleri incelendiğinde tüm sınıfların % 85'in üstünde bir ortalamaya sahip oldukları görülmektedir.

iv. Ünlü düşmesinin beceri olarak kullanımına bakıldığında ise ortalama % 95,97'lik bir başarı oranı ile karşılaşıyor. Bu oran diğer yazım kurallarının beceri oranlarıyla karşılaştırıldığında 1. sırada yer alıyor.

v. Ünlü düşmesinin bilgi oranı (% 93,08) ile beceri oranı (% 95,97) arasında büyük bir farklılık olmadığı, hatta beceri düzeyinde öğrencilerin bilgi düzeyine göre daha başarılı oldukları görülüyor.

vi. Ünlü düşmesinin beceri başarı oranlarında en iyi ortalama % 95,77 ile 7. sınıflarda görülüyor. 7. sınıfları % 95,16 ile 6. sınıflar takip ediyor. Sınıflar arasındaki beceri oranının yakın olmasının sebebini; her iki sınıfta bu yıl seviye belirleme sınavına girecek olması ve sınavlarda yazım kurallarından soru sorulacak olmasının etkili olduğunu söyleyebiliriz.

vii. Ünlü düşmesinin beceri düzeyleri incelendiğinde tüm sınıfların ortalamalarının % 95'in üstünde olduğu görülüyor.

viii. Ünlü düşmesinin bilgi- beceri başarı ortalaması ise % 94,52 olarak karşımıza çıkıyor. Ünlü düşmesi tüm yazım kuralları arasında 1. sırada yer alıyor.

2. SINIFLARA GÖRE BİLGİ- BECERİ DÜZEYLERİNİN DURUMU

2.1. 6.SINIFLARIN BİLGİ – BECERİ ORANLARI

Tablo 13. 6. sınıfların Bilgi-Beceri Oranları

6. Sınıf			6. Sınıf		
Yazım kuralı	Bilgi	Derecesi	Yazım kuralı	Beceri	Derecesi
Ünlü düşmesi	89,74	1	Ünlü düşmesi	95,16	1
Soru eki mı, mi, mu, mü?	86,60	2	Ünsüz yumuşaması	87,3	2
Sayıların yazılışı	84,00	3	Ünsüz benzeşmesi	82	3
Büyük harf kullanımı	84	4	Büyük harf kullanımı	80,69	4
Ünsüz yumuşaması	80,00	5	Birleşik kelimeler	79,76	5
Kısaltmalar	76,44	6	Bağlaç olan ki	77,09	6
Bağlaç olan da, de	72,50	7	Soru eki mi, mi, mu, mü?	77,05	7
Birleşik kelimeler	66,67	8	Kısaltmalar	73,43	8
Bağlaç olan ki	64,52	9	Bağlaç olan da, de	71,84	9
Yazım yanlışları	59,00	10	Sayıların yazılışı	62,5	10
Ünsüz benzeşmesi	55,56	11	Yazım yanlışları	55,69	11
Ortalama	74,46			76,59	

6. sınıflardaki yazım kurallarının bilgi- beceri oranları incelendiğinde yukarıda alınan tablodaki veriler elde edildi. Bu verilere göre:

i. 6. sınıflarda, bilgi olarak en iyi yazım kuralının % 89,74 ile ünlü düşmesi olduğu görülüyor. Bu yazım kuralının bilgi oranını soru eki mi, mi, mu, mü, sayıların

yazılışı, büyük harf kullanımı takip ediyor. Son sırada ise % 55,56 ile ünsüz benzeşmesi yer alıyor.

ii. 6. sınıflarda ünlü düşmesinde olan en iyi bilgi oranı ile ünsüz benzeşmesinde bulunan en düşük bilgi oranı arasında % 34,18'lik bir fark olduğu görülüyor.

iii. 6. sınıflar için bütün yazım kurallarında % 79,99 olan bir bilgi oranı elde edildi. Bu oran, 7. sınıflardaki bilgi oranının % 5,99 altında olduğu görülüyor,

iv. 6. sınıflarda beceri düzeylerine bakıldığında en yüksek beceri oranının % 95,16 ile ünlü düşmesinde olduğu görülüyor. Bu yazım kuralını % 87,30 ile ünsüz yumuşaması ve % 82 ile ünsüz benzeşmesi takip ediyor. Bu yazım kuralından sonra sırasıyla büyük harf kullanımı, birleşik kelimeler, bağlaç olan ki geliyor

v. Tabloyu incelediğimizde bütün işaretlerin bilgi oranlarının % 55'in üzerinde olduğunu görüyoruz. Bilgi oranıyla beceri oranı arasındaki fark % 26,44 ile ünsüz benzeşmesinde karşımıza çıkıyor. Bilgi oranı ile beceri oranı arasındaki en düşük fark ise % 1,34 ile bağlaç olan da, de'de bulunuyor. Bu sonuçlara dayanarak yazım yanlışlarında beceri olarak başarısız olduğunu söyleyebiliriz. Ünlü düşmesi ise en iyi uygulanabilen yazım kuralı olarak karşımıza çıkıyor.

vi. Bu sınıfta en yüksek beceri oranı % 95,16 ile ünlü düşmesinde bulunuyor. Ünlü düşmesi bu yüksek beceri oranını 7. sınıflarda da koruyor. Ünlü düşmesinden sonra en yüksek beceri ortalamaları ise % 87,30'la ünsüz yumuşaması, % 82 ile ünsüz benzeşmesi, % 80,69 büyük harf kullanımı ile karşımıza çıkıyor.

vii. Bilgi- Beceri ortalamalarına baktığımızda ise % 78,29'luk bir oranla karşılaşıyoruz. Böyle yüksek bir oranın çıkmasında 2004 yılında uygulanmaya başlayan yeni Türkçe Öğretim Programının etkili olduğunu söyleyebiliriz.

viii. Ayrıca uygulamanın yapıldığı okulun bir özel okul olduğu düşünülürse, sınıf mevcutlarının ideal sayıda olmasının bu başarıda etkili olduğunu söyleyebiliriz.

ix. Sonuç olarak 6. sınıflar hem bilgi, hem de beceride başarılı bir görüntü arz ediyorlar.

2.2. 7. SINIFLARIN BİLGİ- BECERİ ORANLARI

Tablo 14, 7. Sınıfların Bilgi-Beceri Oranları

7. Sınıf			7. Sınıf		
Yazım kuralı	Bilgi	Derecesi	Yazım kuralı	Beceri	Derecesi
Ünlü düşmesi	96,41	1	Ünlü düşmesi	96,67	1
Ünsüz yumuşaması	92,00	2	Ünsüz yumuşaması	88,89	2
Sayıların yazılışı	89,00	3	Ünsüz benzeşmesi	86	3
Büyük harf kullanımı	88,33	4	Büyük harf kullanımı	84,13	4
Bağlaç olan ki	82,58	5	Soru eki mi, mi, mu, mü?	79,26	5
Kısaltmalar	81,33	6	Kısaltmalar	78,57	6
Yazım yanlışları	79,40	7	Birleşik kelimeler	78,31	7
Bağlaç olan da, de	78,75	8	Bağlaç olan da, de	78,25	8
Soru eki mi, mi, mu, mü?	78,00	9	Bağlaç olan ki	75,55	9
Ünsüz benzeşmesi	77,78	10	Sayıların yazılışı	72,61	10
Birleşik kelimeler	71,67	11	Yazım yanlışları	60,15	11
Ortalama	83,20			79,85	

7. sınıflardaki yazım kurallarının bilgi- beceri oranları incelendiğinde tablodaki veriler elde edildi. Bu verilere göre:

i. 7. sınıflarda, bilgi olarak en iyi yazım kuralının % 96,41 ile ünlü düşmesi olduğu görülüyor. Bu yazım kuralının bilgi oranını ünsüz yumuşaması, sayıların yazılışı, büyük harf kullanımı takip ediyor. Bu yazım kuralları arasında fazla büyük olmayan başarı farklılıkları görülüyor. Son sırada ise % 71,67 ile birleşik kelimeler yer alıyor.

ii. 7. sınıflarda ünlü düşmesinde olan en iyi bilgi oranı ile birleşik kelimelerde bulunan en düşük bilgi oranı arasında % 24,74'lük bir fark olduğu görülüyor.

iii. 7. sınıflar için bütün yazım kurallarında % 85,98 olan bir bilgi oranı elde edildi. Bu oranın, 6. sınıflardaki bilgi oranının % 5,99 üstünde olduğu görülüyor,

iv. 7. sınıflarda beceri düzeylerine bakıldığında en yüksek beceri oranının % 96,41 ile ünlü düşmesinde olduğu görülüyor. Bu yazım kuralını % 88,89 ile ünsüz yumuşaması ve % 86 ile ünsüz benzeşmesi takip ediyor. Bu yazım kuralından sonra sırasıyla büyük harf kullanımı, soru eki mi, mi, mu, mü ve kısaltmalar geliyor

v. Tabloyu incelediğimizde bütün işaretlerin bilgi oranlarının % 70'in üzerinde olduğunu görüyoruz. Bilgi oranıyla beceri oranı arasındaki fark % 19,25 ile yazım yanlışlarında karşımıza çıkıyor. Bilgi oranı ile beceri oranı arasındaki en düşük fark ise % 0,27 ile ünlü düşmesinde bulunuyor. Bu sonuçlara dayanarak yazım yanlışlarında beceri olarak başarısız olduğunu söyleyebiliriz. Ünlü düşmesi ise en iyi uygulanabilen yazım kuralı olarak karşımıza çıkıyor.

vi. Bu sınıfta en yüksek beceri oranı % 95,16 ile ünlü düşmesinde bulunuyor. Ünlü düşmesi bu yüksek beceri oranını 6. sınıflarda da koruyor. Ünlü düşmesinden sonra en yüksek beceri ortalamaları ise % 88,89'la ünsüz yumuşaması, % 86 ile ünsüz benzeşmesi, % 84,13 ile büyük harf kullanımında karşımıza çıkıyor.

vii. Bilgi- Beceri ortalamalarına baktığımızda ise % 79,85'lik bir oranla karşılaşıyoruz. Böyle yüksek bir oranın çıkmasında 2004 yılında uygulanmaya başlayan yeni Türkçe öğretim programının etkili olduğunu söyleyebiliriz.

viii. Ayrıca uygulamanın yapıldığı okulun özel bir okul olduğu düşünülürse, sınıf mevcutlarının ideal sayıda olmasının bu başarıda etkili olduğunu söyleyebiliriz.

ix. Sonuç olarak 7. sınıflar hem bilgi, hem de beceride başarılı bir görüntü arz ediyorlar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YAZIM KURALLARI BİLGİ- BECERİ

DEĞERLENDİRİLMESİ

1. YAZIM KURALLARININ BİLGİ – BECERİ ORTALAMA ORANLARI

1.1. BİLGİ- BECERİ ORTALAMA ORANLARI

Tablo 15. Bilgi- Beceri Ortalama Oranları

Bilgi- Beceri ortalama oranları						
Yazım kuralı	Bilgi	Sıra	Beceri	Sıra	Ortalama	Sıra
Ünlü düşmesi	93,08	1	95,97	1	94,52	1
Ünsüz yumuşaması	86,00	4	88,10	2	87,05	2
Büyük harf kullanımı	86,17	3	82,41	4	84,29	3
Soru eki mi, mi, mu, mü?	82,30	5	79,26	5	80,78	4
Kısaltmalar	78,89	6	76,00	7	77,44	5
Sayıların yazılışı	86,50	2	67,55	10	77,03	6
Bağlaç olan da de	75,63	7	75,05	9	75,34	7
Ünsüz benzeşmesi	66,67	9	84,00	3	75,33	8
Bağlaç olan ki	73,55	8	75,82	8	74,68	9
Birleşik kelimeler	69,17	11	79,04	6	74,10	10
Yazım yanlışları	69,20	10	57,92	11	63,56	11
Ortalama	78,83		78,28		78,56	

Yapılan bilgi- beceri ölçme çalışmaları sonucunda ortaya çıkan verilen yukarıdaki tabloya aktarıldı. Bu tabloya göre şu sonuçlara ulaşıldı:

i. Bütün yazım kurallarında genel olarak bilgi oranları ile beceri oranları arasında uçurum olarak göreceğimiz büyük farklılıklar görülüyor. Yazım kurallarında temel amacın “beceri kazandırmak” olduğu düşünülürse ortaya çıkan sonuçlar öğrencilerin bilgi kadar beceride de başarılı olduklarını ortaya koyuyor. Hatta bazı yazım kurallarının beceri oranı bilgi oranından daha yüksek çıktı.

ii. Yazım kuralları içinde en iyi bilgi- beceri ortalaması % 94,52 ile ünlü düşmesinin kullanımında karşımıza çıkıyor. En düşük ortalama ise % 63,56 ile yazım yanlışlarında görülüyor. Bu iki yazım kuralı arasında % 31,06 olan yüksek bir ortalama farkının olduğu ortaya çıkıyor. Uygulama yapılan sınıfların 6 ve 7. sınıf oldukları düşünülürse yapılacak beceri ve etkinliklerle yazım yanlışlarının daha başarıyla ve az hatasız bir şekilde ileriki sınıflarda bu öğrenciler tarafından uygulanacağını gösteriyor

iii. Yazım kurallarının kullanım ortalamaları arasında çok büyük farklılıklar görmüyoruz. Bu başarıda her yazım kuralının örneklerle desteklenerek öğrencilere kavratıldığını söyleyebiliriz.

iv. Genel olarak bakıldığında ise tüm yazım kurallarının bilgi- beceri ortalaması olarak % 77,26 oranı görülüyor. Bilgi ortalaması olarak % 76,51, beceri ortalaması olarak ise % 78,00 rakamları tespit edildi. Bilgi başarı ortalamasıyla beceri başarı ortalaması arasında büyük bir farklılık görülüyor. Bu sonuçtan öğretilen bilgilerin beceriye dönüştüğünü görüyoruz.

v. Yazım kuralları konusu ilköğretimde hem 6. sınıfta hem de 7. sınıfta öğrenci çalışma kitaplarında etkinlik olarak veriliyor. Bu etkinliklerin başarıyla ve titizlikle takip edilmesinin sonucu olarak yukarıdaki tablonun oluştuğunu düşünüyoruz.

1.2. YAZIM KURALLARININ ORTALAMA BİLGİ ORANLARI

Tablo 16. Ortalama Bilgi Oranları

Ortalama bilgi oranları		
Yazım kuralı	Bilgi	Sıra
Ünlü düşmesi	93,08	1
Sayıların yazılışı	86,50	2
Büyük harf kullanımı	86,17	3
Ünsüz yumuşaması	86,00	4
Soru eki mi, mi, mu, mü?	82,30	5
Kısaltmalar	78,89	6
Bağlaç olan da, de	75,63	7
Bağlaç olan ki	73,55	8
Yazım yanlışları	69,20	9
Birleşik kelimeler	69,17	10
Ünsüz benzeşmesi	66,67	11

Bilgi oranlarını ortaya koyan üstteki tablo incelendiğinde şu sonuçlara ulaşıyor:

i. Yazım kurallarının kullanımında en iyi bilgi oranı % 93,08 ile ünlü düşmesinde görülüyor. Ünlü düşmesinin olduğu yerler diğer yazım kurallarına göre öğrenciler tarafından daha iyi biliniyor. Bu da gösteriyor ki ünlü düşmesinin bulunduğu yerler daha iyi algılanabiliyor. Ayrıca ünlü düşmesi bilgi olarak daha kalıcı şekilde kavratılmış.

ii. Ünlü düşmesinden sonra bilgi oranı bu yazım kuralının % 6,58 altında % 86,50 ile sayıların yazılışında görülüyor. Bu yazım kuralı da öğrenciler tarafından başarıyla öğrenilmiş ve başarılı bir sonuç olarak karşımıza çıkmıştır.

iii. Sayıların yazılışının % 0,33 altında % 86,17 ile büyük harf kullanımı yer alıyor. Büyük harf kullanımı da kullanım alanları belirgin bir yazım kuralı olduğundan öğrenciler tarafından iyi bilinen bir kural olarak karşımıza çıkıyor.

iv. Büyük harf kullanımının % 0,17 altında % 86,00 ile ünsüz yumuşaması yer alıyor. Öğrencilere yaptırılan yazma çalışmalarının, gerek okul içi gerekse il içinde yapılan kompozisyon ve şiir yarışmaların çok öğrencinin katılmasının bu yazım kuralının başarıyla bilinmesinde ve uygulanmasında etkili olduğunu gösteriyor.

v. En düşük bilgi oranı ise % 66,67 ile ünsüz benzeşmesinde görülüyor. Buradan da ünsüz benzeşmesinin diğer yazım kurallarına nazaran az bilinen bir kural olduğu sonucunu çıkarıyoruz.

vi. Genel olarak bilgi düzeyi ortalaması olarak 82,98 rakamını görüyoruz. Bu rakam öğrencilerin yazım kurallarını iyi derecede bildiğini gösteriyor. En yüksek bilgi oranıyla en düşük bilgi oranı arasında % 26,41'lik bir fark oluşmuş.

vii. Bilgi oranlarından elde edilen neticeye göre denilebilir ki kullanım daha açık ve net olan yazım kurallarını öğrenciler daha başarıyla uyguluyorlar. Özellikle ünsüz benzeşmesi, birleşik kelimeler, yazım yanlışları ve bağlaç olan ki, 6 ve 7. sınıfta tam olarak pekiştirilemiyor. Bu yazım kurallarında öğrenciler diğerlerine göre daha başarısız oluyorlar

Başarı oranlarının genel olarak yüksek olmasını sebeplerini şöyle sıralayabiliriz:

i. Her iki sınıfın da bu yıl seviye belirleme sınavına girecek olması ve bu sınavda yazım kurallarından soru sorulacak olması.

ii. Bu sınav hazırlıklarının dersler dışında etüt ve ek derslerle destekleniyor olması.

iii. Ailelerin öğrencileriyle birebir ilgilenmeleri ve Trakya kültürünün bir tezahürü olarak ebeveynlerin eğitim öğretime çok düşkün olmaları.

iv. Haftanın son günü düzenli olarak öğrencilerin Kredili Öğrenci Karnelerinin (KÖK) evlere gönderiliyor olması ve otokontrol sisteminin iyi işlemesi.

v. Her hafta düzenli olarak deneme sınavlarının yapılıyor olması.

1.3. YAZIM KURALLARININ ORTALAMA BECERİ ORANLARI

Tablo 17. Ortalama Beceri Oranları

Ortalama beceri oranları		
Ünlü düşmesi	95,97	1
Ünsüz yumuşaması	88,10	2
Ünsüz benzeşmesi	84,00	3
Büyük harf kullanımı	82,41	4
Soru eki mi, mi, mu, mü	79,26	5
Birleşik kelimeler	79,04	6
Kısaltmalar	76,00	7
Bağlaç olan ki	75,82	8
Bağlaç olan da, de	75,05	9
Sayıların yazılışı	67,55	10
Yazım yanlışları	57,92	11

Yapılan çalışma sonucu sınıf ortalamalarına göre elde edilen beceri oranları yukarıdaki tabloya yerleştirildi. Bu tablo incelendiğinde ise şu sonuçlara ulaşıldı:

i. Yazım kurallarının kullanımındaki beceri oranlarına bakıldığında bilgi oranından çok farklı olmadığı ortaya çıkıyor. Bilgi oranlarındaki % 82,98'lik ortalamaya yakın olarak % 78,22'lik bir sonuçla karşılaşıyoruz.

ii. Yazım kurallarının kullanımında en iyi beceri oranı % 95,97 ile ünlü düşmesinin kullanımında görülüyor. Öğrencilerin ünlü düşmesinin kullanımını başarıyla yaptıklarını görüyoruz.

iii. Ünlü düşmesini sırasıyla, ünsüz yumuşaması, ünsüz benzeşmesi, büyük harf kullanımını takip ediyor.

iv. Beceri oranı en düşük yazım kuralı ise yazım yanlışlarında görüldü. Yazım yanlışlarıyla beraber sayıların yazılışında, bağlaç olan da, de, bağlaç olan ki de en çok yanlış yapılan yazım kuralları olarak karşımıza çıkıyor.

v. İlk sırada yer alan ünlü düşmesinin beceri oranıyla son sırada yer alan yazım yanlışlarının beceri oranı arasında % 49,7'lik bir fark oluşmuştur. Bu fark öğrencilerin uygulama esnasında yaptıkları yanlışların çok farkında olmamalarından kaynaklanıyor. Yazdıkları yazının konusuna kendilerini kaptırıp yaptıkları hataların çok farkında olamıyorlar.

Yazım kurallarının beceri olarak kullanımında genel olarak başarılı olduğu görülüyor. Bu başarının altında yatan temel faktörleri şöyle sıralayabiliriz:

vi. 2004 yılında uygulanmaya başlayan yeni Türkçe Öğretim Programı'ndaki kazanımlar ve etkinlikler bölümünün iyi uygulanması,

vii. Bu etkinliklerin öğrenci çalışma kitabından titizlikle uygulamaya geçirilmiş olması,

viii. Uygulama yapılan kurumun bir özel okul olması ve öğrencilerin çoğunun sorumluluklarının bilincinde olması,

ix. Gerek okul içinde gerekse okul dışında düzenlenen şiir, kompozisyon ve hikâye yarışmalarına birçok öğrencinin katılıyor olması,

x. Okul içerisinde düzenli kitap okuma saatinin olması,

xi. Haftalık olarak bütün öğrencilerin kitap okumaları göre Cuma bayrak töreninde her sınıfın ilk üç öğrencisinin ödüllendirilmesi ve bunun okul genelinde her öğrenciyi içine alan bir yarışma olarak sürdürülmesi,

xii. Öğrenciler tarafından yapılan yazma çalışmalarının sınıf panolarında sürekli değişerek sergilenmesi.

1.3. SINIFLARIN BİLGİ- BECERİ ORTALAMALARI

Tablo 18. Sınıfların Bilgi-Beceri Ortalamaları

Sınıfların bilgi- beceri ortalamaları						
Sınıf	Bilgi	Sıra	Beceri	Sıra	Ortalama	Sıra
6	71,90		79,99		75,95	2
7	81,13		76,01		78,57	1
Ortalama	76,51		78,00		77,26	

Yapılan çalışmalar sonucu tüm sınıfların elde edilen bilgi- beceri oranları üstteki tabloya çıkarıldı. Bu tablo incelendiğinde şu sonuçlar elde edildi:

i. Bilgi ve beceri oranı en düşük sınıf olarak % 75,95 ile 6. sınıflar görülüyor. Fakat bu oranın % 75'in üstünde olması 6. sınıfların bu konuda başarılı olduklarını gösteriyor.

ii. Bilgi- Beceri ortalamalarında en yüksek oran % 78,57 ile 7. sınıflarda görülüyor. Bunun nedeni birçok yazım kuralını iki yıldır kullanıyor olmalarından kaynaklanıyor.

iii. Beceri oranında 6. sınıfların (79,99) ,7. sınıflardan (% 76,01) baha yüksek bir başarı oranına sahip olduklarını görüyoruz. Hâlbuki 7. sınıfların daha becerili olmaları gerekirdi.

iv. Bilgi düzeylerine bakıldığında ise 7. sınıfları daha başarılı görüyoruz. Bu başarı 7. sınıfların çoktan seçmeli sınavlara daha alışkın olmalarından kaynaklanıyor.

v. Genel başarıda en önemli faktörlerden bir tanesi de her iki sınıfın da bu yıl seviye belirleme sınavına girecek olmaları ve bu sınavda yazım kurallarından soru sorulacak olmasından kaynaklanıyor.

vi. Her iki sınıf arasında bilgi- beceri olarak % 2,62'lik bir fark bulunması her iki sınıfın seviyesi arasında büyük bir farklılık olmadığını gösteriyor.

SONUÇ

Değerlendirmenin daha iyi olabilmesi ve sonuç bölümünde ifade ettiğimiz oran ve ortalamaları gösterebilmek için aşağıdaki tabloları tekrar yerleştirmeyi ve değerlendirmeyi uygun bulduk.

Tablo 19. 6. sınıfların Bilgi-Beceri Oranları

6. Sınıf			6. Sınıf		
Yazım kuralı	Bilgi	Derecesi	Yazım kuralı	Beceri	Derecesi
Ünlü düşmesi	89,74	1	Ünlü düşmesi	95,16	1
Soru eki mi, mi, mu, mü?	86,60	2	Ünsüz yumuşaması	87,3	2
Sayıların yazılışı	84,00	3	Ünsüz benzeşmesi	82	3
Büyük harf kullanımı	84	4	Büyük harf kullanımı	80,69	4
Ünsüz yumuşaması	80,00	5	Birleşik kelimeler	79,76	5
Kısaltmalar	76,44	6	Bağlaç olan ki	77,09	6
Bağlaç olan da, de	72,50	7	Soru eki mi, mi, mu, mü?	77,05	7
Birleşik kelimeler	66,67	8	Kısaltmalar	73,43	8
Bağlaç olan ki	64,52	9	Bağlaç olan da, de	71,84	9
Yazım yanlışları	59,00	10	Sayıların yazılışı	62,5	10
Ünsüz benzeşmesi	55,56	11	Yazım yanlışları	55,69	11
Ortalama	74,46			76,59	

Tablo 20, 7. Sınıfların Bilgi-Beceri Oranları

7. Sınıf			7. Sınıf		
Yazım kuralı	Bilgi	Derecesi	Yazım kuralı	Beceri	Derecesi
Ünlü düşmesi	96,41	1	Ünlü düşmesi	96,67	1
Ünsüz yumuşaması	92,00	2	Ünsüz yumuşaması	88,89	2
Sayıların yazılışı	89,00	3	Ünsüz benzeşmesi	86	3
Büyük harf kullanımı	88,33	4	Büyük harf kullanımı	84,13	4
Bağlaç olan ki	82,58	5	Soru eki mi, mi, mu, mü?	79,26	5

Kısaltmalar	81,33	6	Kısaltmalar	78,57	6
Yazım yanlışları	79,40	7	Birleşik kelimeler	78,31	7
Bağlaç olan da, de	78,75	8	Bağlaç olan da, de	78,25	8
Soru eki mi, mi, mu, mü?	78,00	9	Bağlaç olan ki	75,55	9
Ünsüz benzeşmesi	77,78	10	Sayıların yazılışı	72,61	10
Birleşik kelimeler	71,67	11	Yazım yanlışları	60,15	11
Ortalama	83,20			79,85	

Tablo 21. Bilgi-Beceri Ortalama Oranları

Bilgi- Beceri ortalama oranları						
Yazım kuralı	Bilgi	Sıra	Beceri	Sıra	Ortalama	Sıra
Ünlü düşmesi	93,08	1	95,97	1	94,52	1
Ünsüz yumuşaması	86,00	4	88,10	2	87,05	2
Büyük harf kullanımı	86,17	3	82,41	4	84,29	3
Soru eki mi, mi, mu, mü?	82,30	5	79,26	5	80,78	4
Kısaltmalar	78,89	6	76,00	7	77,44	5
Sayıların yazılışı	86,50	2	67,55	10	77,03	6
Bağlaç olan da de	75,63	7	75,05	9	75,34	7
Ünsüz benzeşmesi	66,67	9	84,00	3	75,33	8
Bağlaç olan ki	73,55	8	75,82	8	74,68	9
Birleşik kelimeler	69,17	11	79,04	6	74,10	10
Yazım yanlışları	69,20	10	57,92	11	63,56	11
Ortalama	78,83		78,28		78,56	

Bu tablolardan hareketle aşağıdaki sonuçlara ulaştık:

- i. Tüm yazım kurallarının bilgi- beceri başarı ortalaması % 78,56 bulunmuştur.
- ii. Tüm yazım kurallarının bilgi-başarı ortalaması % 78,83; beceri başarı ortalaması % 78,28'dir.
- iii. En iyi bilgi beceri ortalamasına sahip sınıf % 81,53 ile 7. sınıflar oldu.
- iv. En düşük bilgi- beceri ortalamasına sahip sınıf % 75,95 ile 6. sınıflar oldu.

- v. En iyi bilgi ortalamasının % 83,20 ile 7. sınıflarda; en düşük bilgi ortalamasının % 74,46 ile 6. sınıflarda olduğu görüldü.
- vi. En iyi beceri ortalamasının % 79,85 ile 7. sınıflarda; en düşük beceri ortalamasının % 76,59 ile 6. sınıflarda olduğu görüldü.
- vii. En iyi düzeyde bilgi- beceri başarı ortalaması % 94,52 ile ünlü düşmesinde görüldü. En düşük bilgi- beceri başarı ortalaması ise % 63,56 yazım yanlışlarında görüldü.
- viii. Bilgi başarı oranı en yüksek yazım kuralı olarak % 93,08 ile ünlü düşmesi; bilgi başarı oranı en düşük yazım kuralı olarak % 69,20 yazım yanlışlarının olduğu görüldü.
- ix. Beceri-başarı oranı en yüksek yazım kuralı olarak % 95,97 ile ünlü düşmesi; en düşük yazım kuralı olarak ise % 57,92 ile yazım yanlışlarının olduğu görüldü.
- x. Türkçe dersi bir beceri dersidir; dolayısıyla, yazım kurallarını doğru olarak kullanabilmek asıl hedeftir. Öğrencilerin beceri düzeyleri ile bilgi düzeylerinin birbirine yakın olması öğrencilerin bu alanda hem bilgi olarak hem de beceri olarak gerekli donanıma sahip olduklarını gösteriyor.
- xi. Öğrencilerin yazım kuralları ile ilgili bilgilerin beceri düzeyinde de başarı ile kullandıkları görüldü.
- xii. Tekirdağ İli Çorlu İlçesi Özel Zafer İlköğretim Okulu 6 ve 7. sınıf öğrencilerinin yazım kurallarının kullanımında bilgi- beceri oranlarının tespiti amacıyla yapmış olduğumuz bu çalışmada bilgi düzeyinin de, beceri düzeyinin de başarılı olduğunu söyleyebiliriz.

KAYNAKÇA

- AKALIN,Ş.H., TOPARLI, R., TEZCAN A., GÜLTEKİN, B. (2005). İlköğretim Okulları İçin Yazım Kılavuzu. Ankara: TDK Yayınları.
- CEMİLOĞLU, M. (2004). İlköğretim Okullarında Türkçe Öğretimi, İstanbul: Aktüel Yayınları
- DAMAR, A. (2005), Masal Sofrası, İstanbul: Tomurcuk Yayınevi,
- GÖĞÜŞ, B. (1989). Faydalı Dil Bilgisi, İstanbul: Altın Kitaplar Yayınları,
- GÜNERİ, E.E. (2004), Ortaöğretimde (1-3. Sınıflar) Noktalama İşaretlerinin Kullanımında Bilgi- Beceri Oranlarının Tespiti, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyon.
- İlköğretim 6 Türkçe Etkinlikleri Soru Bankası, (2007), İstanbul: Birey Eğitim Yayıncılık.
- İlköğretim Türkçe Soru Bankası 7. Sınıf SBS Hazırlık, (2007), İstanbul: Parlayan Yıldızlar Yayınevi.
- KAPULU, A., OKUYUCU, S. D., KAPLAN, Ş., KARACA, A., (2007), Türkçe 6, Ankara: Koza Yayın Dağıtım.
- KAPULU, A., OKUYUCU, S. D., KAPLAN, Ş., KARACA, A., (2007), Türkçe 6. Sınıf Öğretmen Kılavuz Kitabı, Ankara: Koza Yayın Dağıtım.
- METE, M. (2001), İlköğretim 4-8. Sınıfların Noktalama İşaretlerinin Kullanımında Bilgi- Beceri Oranlarının Tespiti, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyon.
- Millî Eğitim Bakanlığı 2098 Sayılı Tebliğler Dergisi, Ankara.
- Millî Eğitim Bakanlığı, (2006), İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programı ve Kılavuzu, Ankara.
- ÖZBAY, M. (2007). İlköğretim Türkçe 7. Sınıf Öğrenci Çalışma Kitabı, Ankara: Özgün Matbaacılık.

- ÖZBAY, M. (2008). İlköğretim 6 Türkçe Öğrenci Çalışma Kitabı. İstanbul: MEB Yayınları
- ÖZBAY, M. (2008). İlköğretim Türkçe 6. Sınıf Öğrenci Çalışma Kitabı, İstanbul: Feza Gazetecilik A.Ş.
- TOPUZ, A. (2008), Uşak İli Sivaslı İlçesi 6 ve 7. Sınıf Öğrencilerinin Noktalama İşaretlerini Kullanmada Bilgi- Beceri Düzeylerinin Tespiti, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyon.
- Türk Dil Kurumu, İlköğretim Okulları İçin Yazım Kılavuzu, (2005), Ankara: 4. Akşam Sanat Okulu Matbaası
- TÜRKMEN, H. ve TÜRKMEN, C. (2002), İlköğretim Güzel Konuşma ve Yazma 5, Ankara: Ulus Yayıncılık.
6. Sınıf Türkçe Soru Bankası, (2008), İzmir: Anafen Yayınları
7. Sınıf Türkçe Soru Bankası, (2008), İzmir: Anafen Yayınları

EKLER

EK-1. 6 VE 7. SINIF ÇOKTAN SEÇMELİ TEST SINAV ÖRNEKLERİ

TEST-1

1. Aşağıdakilerden hangisi “etmek” eylemiyle birleşip bileşik eylem oluşturduğunda ayrı yazılır?

- A) ayırt B) ret
C) nakil D) kayıt

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yön isimlerinin yazımıyla ilgili yazım yanlışı yapılmamıştır?

- A) Suluova bağlı bulunduğu Amasya ilinin kuzey batısındadır.
B) Pamuk en fazla güneydoğu Anadolu’da yetişir.
C) Yarın da Batı Karadeniz Bölümü yağışlı olacakmış.
D) Kayısı fidanları daha çok Malatya’nın Güneyinde görülür.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) Sevdiğim arkadaşlarım biri de Uşaklıydı.
B) “Suç ve Ceza” adlı romanı iki kez okuduğunu söyledi.
C) Takım bu maçı Hakansın bitirebilir mi?
D) Yirmi birinci yüzyıldaki gelişmeler teknolojik eksenlidir.

4. Aşağıdaki altı çizili sözlerin hangisinde yazım yanlışı söz konusudur?

- A) Görünen o ki bugün de bu ödev bitmeyecek.
B) Rica etsek Fatih de bizimle gelir mi?
C) Oğlum askere gidince ben de yapayalnız kaldım.
D) Üyelerden hiç biri oylamaya katılmadı.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde tarihlerin yazımıyla ilgili yazım yanlışı yapılmıştır.

- A) Aralığın ilk günlerinde Tokat’a taşınmıştık.

- B) İstanbul 29 Mayıs 1453'te fethedildi.
C) Öğretmenler günü 24 kasımda kutlanır.
D) 30 Ekim 2007 Salı günü memleketten ayrıldım.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde büyük harflerin kullanımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Şairin son kitabı "Hüzün yıldızı" adını taşıyor.
B) Bu kervansaray Selçuklular döneminde yapılmış.
C) Nemrut'a tırmanan turistlerden haber alınmıyor.
D) Cahit Sıtkı: "Şiir, kelimelerle güzel şekiller kurma sanatıdır." der.

7. Şiirin ilk döneminde ozan elindeki duygulara,

1

heyecanlara soğukkanlılıkla bakacak, bilimadamı

2

3

4

gibi çalışacaktır.

Bu cümlede numaralandırılmış sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

8.

Öğrenci	Örnekler
Serdar	Toplantının kısa süreceğini hiç kimse söylemedi ki bize.
Aslı	Her halde siz de bu haberi duymuşsunuzdur.
Burak	Bu parayı herhangi birisine versen de olur.
Deniz	İhtiyar, vakit kaybetmeden her yana haber saldı.

Hangi öğrencinin verdiği örnekte yazım yanlışı vardır?

- A) Serdar B) Aslı
C) Burak D) Deniz

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sert ünsüzlerin yazımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Elindeki sopayı sertçe yere vurdu.
- B) SBS'yi kazanmanı herkesten çok istiyorum.
- C) Dağın yamacında tek tük evler yapılmıştı.
- D) Ocaktaki çaydanlıkta çay suyu kaynıyordu

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözün yazımı yanlıştır?

- a. Yolumuz bir ayçiçek tarlasına düştü.
- b. Bu başı boş köpeklerden tüm çocuklar korkardı.
- c. Bu sorunu birkaç öğrenciyle paylaştım.
- d. Karşısındaki çocuğa art arda sorular soruyordu.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- a. Parayı vermediği mi nereden öğrendiniz siz?
- b. Ne yazık ki siparişleriniz biraz gecikecek.
- c. Bu köhne evi satsan da para etmez.
- d. El ele verirsek her işin üstesinden geliriz.

TEST-2

1. Yaşlı adam ne yanıt vereceğini şaşırды biran. Anlattıklarından fazla ileri gitmiş ,genç adamın zihnini saçma sapan şeylerle doldurmamış mıydı acaba?

İşaret edilen parçada kaç kere yazım yanlışı yapılmıştır.

A)1 B)2 C)3 D)4

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?**

- a) Okuma- yazma oranı % 90'nı bulmuştu köyde.
- b) Bu ülkede 2.5 milyon kişi yaşıyor.
- c) Bu uygulama 1935'ten beri devam ediyor.
- d) Bu denizde iki yüzden fazla balık türü var.

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde büyük harflerin kullanımı ile ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?**

- a) Okuyup Vali olmayı çok isterdim.
- b) İş yeri Cumhuriyet Caddesi'nde bulunuyordu.
- c) "Seher Yeli" adlı şiiri sınıfa getirmişti.
- d) Almancayı çok güzel konuştuğunu söylerdi.

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır.**

- a) Huzur verir insana karşiki dağlar.
- b) Kapıyı çalsak bizi içeri alır mı ki?
- c) Soruyu anlaki çözman kolaylaşsın.
- d) Sabahki kavgadan haberin var mı?

5. **Aşağıdaki altı çizili sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?**

- a) Öğrencileri sıkboğaz etmenin bir yararı yok.
- b) Yeni öğretmenimiz çok özverili bir insandı.
- c) Akşamüstü bir dostun kapısını çaldık.

d) Göstericileri dağıtmak için bibergazı sıktılar.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “de” nin yazımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- B) Sizde bu düğüne katılacak mısınız?
- C) Yarından tezi yok ,onlara da haber vermek gerekir.
- D) Dili olsa da halimi anlatsa eşyalar.
- E) Yerinde olsam bu kazağı seçerdim.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı yapılmıştır?

- B) Alışkanlıklar kolay kolay terk edilmez.
- C) Sağlığına kavuştuğu şükrediyor.
- D) Farketmez,bu gömleği sana da alabiliriz.
- E) Irak'ta yüzlerce masum insan katlediliyor.

8. Aşağıdakilerin hangisinde sayıların yazımıyla ilgili bir yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Sporcu bu madalyayı 6'ncı kez alıyormuş.
- B) Yarışmada ilk 4'e girene ödül verilecek.
- C) Bu arsanın 3'te 2'si belediyenindir.
- D) Deneme sınavında 12'inci olmuş.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı söz konusudur?

- E) Bu yaramaz çocuk tüm planlarımızı alt üst etti.
- F) Bu semtten on iki yıl önce taşındık.
- G) Her gün okula servisle giderdik.
- H) Birdenbire hava karardı, göz gözü görmez oldu.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözün yazımı yanlıştır?

- A) Yolumuz bir ayçiçek tarlasına düştü.
- B) Bu başı boş köpeklerden tüm çocuklar korkardı.
- C) Bu sorunu birkaç öğrenciyle paylaştım.

D) Karşısındaki çocuğa art arda sorular soruyordu.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Parayı vermediği mi nereden öğrendiniz siz?
- B) Ne yazık ki siparişleriniz biraz gecikecek.
- C) Bu köhne evi satsan da para etmez.
- D) El ele verirsek her işin üstesinden geliriz.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözün yazımı yanlıştır?

- A) Dünkü yazınızı satır satır okudum.
- B) Siz soruları çöze durun ben birazdan gelirim.
- C) İki yaramaz yan yana oturuyordu.
- D) Yaşlı adam her şeyini kimsesizlere bağışlamış.

13. Hangi cümlede yazım yanlışı yoktur?

- A) Hep birlikte Maraş Dondurması yedik.
- B) Kapıda küçük bir Van Kedisi duruyordu.
- C) Ameliyata Doktor Selim Bey girdi.
- D) Yazın Güney doğu Anadolu'yu gezin.

TEST-3

Şair, insanda, kendisinden önce bilinmeyen

1

bir takım duygular bulan, yahut o

2

duyguları yaratan kişi midir? Hayır,

3

hiçbir sanat adamı insanda yeni duygu

4

bulmaz.

1. Parçada numaralandırılmış sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

A)1 B)2 C)3 D)4

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bileşik eylemlerin yazımı ile ilgili bir yanlışlık vardır?

- a) Yeşim dün aldığı kitabı kaybetmiş.
- b) Bu konuların tümünü müdür beye arz ettik.
- c) Serap'ı gelecek hafta okula kaydedeceğiz.
- d) Kale üstünden bütün şehri seyrettik.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ki'nin yazımı ile ilgili bir yanlışlık söz konusudur?

- a) Havalarda o kadar soğudu ki dışarıya fazla çıkamıyoruz.
- b) Belli ki onlar da çevre bilinci konusunda duyarsız.
- c) Size ne denildi ki konuşmayı kestiniz.
- d) Saksıdaki çiçek sulanmadığı için solmuş.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde mi'nin yazımı ile ilgili bir yanlışlık söz konusudur?

- a) Kitaptaki soruların cevaplarını defterinize yazdınız mı?
- b) Geceleri de bize gelmek ister mi bilmem
- c) Siz de bizimle tiyatroya gelmek istiyormusunuz?
- d) Babam bana güzel mi güzel bir bisiklet aldı

5. (1)Mimar Sinan, tarihin yetiştirdiği en büyük mimarlardan birisidir.(2) Onun büyüklüğünden söz edildiğinde sanatçılığının yanı sıra yetiştirdiği öğrencileriyle tek başına bir okul olmasını da belirtmek gerekir.(3)Sinan, mimarlık hayatı boyunca bir çok öğrenci yetiştirdi. (4) Onun yetiştirdiği ustalar Türk mimarların ününü dünyaya yaydılar.

6. Bu parçada hangi cümlede yazım yanlışı vardır?

- A)1 B)2 C)3 D)4

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yoktur?

- a) Bu sözü gelişi güzel kullanmadığımı siz de fark etmişsinizdir.
- b) Saza günbür günbür ses veren bir ozanımızdı.
- c) Olağan üstü yetenekleriyle çağlara meydan okumuştı.
- d) Türkiye'nin beyaz incisi Tuz Gölü ilk durağımızdı.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yön adlarının yazımı ile ilgili bir yanlışlık yoktur?

- a) Rüzgar kuzeydoğudan esmeye başladı
- b) Yazın güney Afrika'nın bazı ülkelerini gezeceğim.
- c) İran'ın Batısında Türkiye bulunur.
- d) Sonbaharda Kuzey batı Avrupa ülkeleri bol yağış alır.

Okulumuz bilgi yarışmasında'inci oldu.

9. Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilirse yazım yanlışı meydana gelir?

A)5 B)2 C)1 D)8

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “de”nin yazımı ile ilgili bir yanlışlık yapılmıştır.

- a) Kahvehanede oturup saatlerce görüştük.
- b) Ablam ev işlerinde fazla becerikli değildir.
- c) Dün okulda temizlikte yaptık.
- d) Öğretmen, bu ödevini de mi beğenmedi?

11. “Sabah, akşam işinize gidip gelirken yollarda bir binayı elbirliğiyle yükseltmeye çalışan bir çok inşaat işçisi görürsünüz.”cümlesinde kaç yazım yanlışı vardır?

A)1 B)2 C)3 D)4

Ne yazık ki her ikisi de bu sanatçımızın eserlerinden habersiz yaşıyor.

12. Bu cümlenin yazım yanlışlığı düzeltilmiş hali aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- a) Ne yazık ki her ikisi de bu sanatçımızın eserlerinden habersiz yaşıyor.
- b) Ne yazık ki her ikisi de bu sanatçımızın eserlerinden habersiz yaşıyor.
- c) Ne yazık ki her ikisi de bu sanatçımızın eserlerinden habersiz yaşıyor.
- d) Ne yazık ki her ikisi de bu sanatçımızın eserlerinden habersiz yaşıyor.

13. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde tarihlerin yazımıyla ilgili yazım yanlışı söz konusudur.

- a) Bu yılki sınav 20 Haziran Cuma günü yapılacak.
- b) Ayşe'nin doğum günü Salı günü kutlanacakmış.
- c) Okullar Eylül ayının üçüncü haftasında açılacak.
- d) Bu yurt 10 Ekim'de hizmet verecekmiş.

14. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “Arzu da çok girişken bir öğrenci miydi?” cümlesindeki yazım yanlışına benzer bir yazım yanlışı vardır.

- a) Bu kitabı sende okumalıyım
- b) Onun kirpikleri benimkinden uzun.

- c) Dışarı çıkmak için izin istedin mi?
- d) Zeynep ,yaşça hepimizden daha büyüktü.

15. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sayıların yazımıyla ilgili bir yazım yanlışı yoktur?

- a) Okulda üç yüz atmış üç öğrenci vardı.
- b) Bu pazarlıktan dört yüz onbeş lira kar ettik.
- c) Yeni aldığı arabaya yüz yirmi sekiz bin lira vermiş.
- d) Bin dokuzyüz seksen yedi taraftar maça gelmişti.

16. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yoktur?

- a) Zengin , hayırsever insanlar kız yurdu yaptıldılar.
- b) Seneler varki ondan hiç bahsedilmedi.
- c) Ayak üstü sohbetlerin tadına doyum olmaz .
- d) Çocuklar sokakta saklanbaç oynuyordu.

17. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünsüz benzeşmesine uyulmadığı için yazım yanlışı yapılmıştır?

- a) Çiğdemler öteki sokakta oturuyor.
- b) Kedinin gerçekten de yardıma ihtiyacı vardı.
- c) Oyunculardan biri baskın gelecek üstünlüğünü gösterdi.
- d) Nesi var,nesi yoksa cömertce ortaya koydu.

18. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- a) Genç mimar ,Selimiye'nin mimarisine hayran kaldı.
- b) Kafesteki keklik günboyu öttü.
- c) Defterimdeki şiirleri çiçek motifleriyle süsledim.
- d) Sevda Öğretmen yarın Rize'ye otobüsle gidecek.

19. Kırtasiyeden dün ne aldın? sorusuna verilen aşağıdaki cevapların hangisinde yazım yanlışı yoktur?

- a) Defter de aldım ,kalem de aldım.
- b) Onbir silgiyle dört defter aldım.
- c) Kalemtraşla kuru boya aldım.

d) Hiçbir şey alamadım.

20. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yoktur?

a) Anadolu'nun konuk severliği üzerine söylenecek çok söz vardır.

b) Küçük bir şehir, bir kasaba özlemi gitgide büyüyor içimde .

c) Bu sabah uyandığımda evimizin önünde iki kucak dolusu horozibiği yığımıyla karşılaştım.

d) Bu futbol takımına seçilmek için her gün antreman yapıyorum.

Onun sanatı hayatla o kadar İç içedir ki eserlerinde bütün hayat hikayesini bulmak mümkündür. Hayatına yakından baktığımızda o içli eserlerin nelerde, nasıl doğduğunun ip uçlarını elde ederiz.

21. Altı çizili kısımlardan hangisinin yazımı yanlıştır?

a) İç içedir ki

b) mümkündür

c) baktığımızda

d) ip uçlarını

22. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yoktur?

a) Atölyesinde birbirinden güzel resimler yapmış.

b) Gök yüzünü kaplayan bulutlar birden kayboldu.

c) Masallar çocuklar için vaz geçilmez bir okuldur.

d) Yarıyıl tatilinde halam bize gelecek.

Kaçar bir daha dönemez

Sunar koynunda yatandan

Hem de mutlulukla sunar

Beynimizin ışığında yer altı

23. Yukarıda drtlg inceleyen bir ğrenci aşağıdakilerden hangisine örnek bulamaz?

- a) nl düşmesi
- b) nsz yumuşaması
- c) KaynaŐtırma
- d) nsz benzeşmesi

24. AŞağıdaki dizelerin hangisinde sert ünsüzlerin yumuşamasına örnek bir sözcük yoktur?

- a) Karadır, upuzun yattığın gece
- b) Erkenden doğma bir güneŐle yüz yüze
- c) mrmn sebebi,ustam sevgilim
- d) DüŐün ,uzay çağında bir ayağımız

25. nsz düşmesine örnek vermek isteyen Murat aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisini kullanamaz?

- a) Ufacık bir meseleyi büyütmenin anlamı yok.
- b) Köyün alacak damlı evlerinde büyüdük.
- c) Biricik oğlunu bakıcıya emanet etti.
- d) Böyle küçücük çocukları sokağa salmanın ne anlamı var?

26. AŞağıdaki dizelerin hangisinde nsz yumuşaması rneği yoktur?

- a. Ne bir dilim ekmek,ne bir yudum su
- b. Birbirine karıŐıp gidiyor nefesimiz
- c. İnlıyor baktım uzaktan görünen bir kağnı
- d. Kymn titreterek bağrı yanık toprağını

Yaz bitiyor değişti rengi güneşin

Nerede o durgun gök pembe ufuk

27. Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- a) Ünlü daralması
- b) Ünsüz benzeşmesi
- c) Ünsüz yumuşaması
- d) Küçük ünlü uyumuna uymayan sözcük

EK -2. DOğRU YANLIş TESTLERİ

Aşağıda verilen ses olaylarını (D) veya (Y) olarak işaretleyiniz.(18p)

- i. () Gezimizde yeni yerler **keşfettik**. Ünlü düşmesi
- ii. () Konuları okulumuzda çok iyi **anlıyoruz**. Ünlü daralması
- iii. () Soruları **çözdükçe** başarıml artıyor. Ünsüz benzeşmesi
- iv. () Yine **ekmeğe** zam geldi. Ünlü düşmesi
- v. () Ben bu sınavı çok kolay **hallederim**. Ünsüz türemesi
- vi. () Çocuğun **minicik** elleri vardı. Ünsüz düşmesi

EK-3. YAZIM KURALLARINA UYULMAMIŞ METİN

ÖRNEK METİN-1

Aşağıdaki metinde sayıların yazımı ile ilgili yanlışları bularak düzeltiniz.

Genç adam artık aldığı maaşın % 3'nü kitap almak için ayıracaktı. Son aldığı kitap çok hoşuna gitmişti. Böyle bir karar almasında, 1 hafta önce okuduğu kitap etkili olmuştu. Aslına öğrenciyken okuma yarışmalarına katılmış ödül de almıştı. Hatta bir yarışmada 1.'inci gelmişti. Şimdi verdiği karar beklide kitap okuma alışkanlığının, kitap sevgisinin bir sonucuydu. En çok tarih kitapları okumayı severdi. En son okuduğu kitaplardan biri de Osmanlı padişahlarından ikinci Murat ile ilgiliydi. Bazen birden fazla kitabı satın alır, ne kadar ağırlık yaptığına bakmadan onlar beşer beşer taşırdı. Bir keresinde neredeyse on dört kilogram ağırlığındaki kitap kolisini hiç yüksünmeden eve kadar taşımıştı.

ÖRNEK METİN-2

Aşağıdaki metinde kutu içinde verilen “ki” lere dikkat ediniz. Cümleden çıkarıldığında anlatımı bozan “ki” eklerini kırmızıya boyayınız. Cümleden çıkarılıp yerine virgül konulduğunda anlatımı bozmayanları maviye boyayınız (Farklı bir renk de olabilir.)

VEHİMLİ HASTA

Bir kuruntulu adam, kendisinde kalp hastalığı olduğunu sanmaktadır. Bunun için doktora gider. Doktor adamı odasına alır:

- Sizi dinliyorum efendim, der.

Hasta:

- Kalbimde **ki** rahatsızlığın sebebini merak ediyorum.
- Daha önce doktora gitmiş olmalısınız **ki** kalbinizde bir rahatsızlık olduğunu söylüyorsunuz.

- Bende kalp var, biliyorum. İçimdeki ki ses bana kesin bir hastalık olduğunu söylüyor.

Doktor gözlüğün altından sabırsız sabırsız bakarak:

- Kalp herkeste vardı efendim.
- Benim ki herkesin ki gibi değil! Demin durdu, yine işledi.
- Bu yel değirmeni değildir ki durup durup işlesin.

Hüseyin Rahmi Gürpınar

ÖRNEK UYGULAMA METNİ

Aşağıdaki kelimeleri ikiyeşerli kullanarak yeni kelimeler oluşturunuz.

Ak, demir, başsivri, sinek, burnu, yasa, hekim, hanım, kuş, yüzü, ciğer, ana, eli , baş, gök

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

EK-4. ÖĞRENCİLERİN DİNLEYİP TEKRAR YAZDIKLARI METİN

KURŞUN KALEM

Çocuk, büyük babasının mektup yazışını izliyordu. Birden sordu:”Bizim başımızdan geçen bir olayı mı yazıyorsun? Benimle ilgili bir hikâye olma ihtimali var mı?” Büyük baba yazmayı kesti, gülümsedi ve torununa şöyle dedi:”Doğru senin hakkında yazıyorum. Ama kullandığım kurşun kalem yazdığım kelimelerden daha önemli. Umarım büyüdüğünde bu kalemi sen de seversin.”

Çocuk kaleme merakla baktı; ama özel bir şey göremedi.”İyi; ama bu kalem benim hayatımda gördüğüm diğer kalemlerden hiç farklı değil ki.” Büyük baba: “Bu tamamen nesnelere nasıl baktığınla ilgili. Bu kalemin beş önemli özelliği var ve sen de bu özellikleri kendinde benimseyebilirsen dünyayla hep barışık bir insan olursun.”

“Birinci özellik: Harika şeyler yapabilirsin; ama attığın adımları yönlendiren bir el olduğunu unutma. Bizim için bu el Allah’tır ve her zaman kendi kudretiyle bizi yönlendirir”

“İkinci özellik: Zaman zaman her ne yazıyorsam durmam ve kalemimin ucunu açmam gerekir. Bu kaleme biraz acı çektirse de sonuçta kalemin daha sivri olmasını sağlar. Bu yüzden bazı acılara göğüs germesini öğrenmelisin, bu acılar seni daha iyi bir insan yapar.”

“Üçüncü özellik: Kurşun kalem bir yanlış yazdığında bunu bir silgiyle silmene her zaman olanak tanır. Yaptığımız bir hatayı sonradan düzeltmenin kötü bir şey olmadığını anlamalısın,”

“Dördüncü özellik: Kurşun kalemin en önemli kısmı, kalemin yapıldığı veya dışa yansıyan şekli değil, içerisindeki kurşundur. O yüzden her zaman kendi içine bakmalı, en çok onu korumalısın.”

“Beşinci özellik: Her zaman iz bırakmasıdır. Aynı şekilde sende hayatta hep iyi izler bırakmalısın ve her hareketinin bir iz bırakacağını unutmamalısın”

Paulo Coelho

EK-5 ÖĞRENCİLERİN YAZMIŞ OLDUKLARI METİNLER

i.

Bebekken kaybettim, Gençliğimde Buldum.

O gün hülyanın anlayamadığı bir şeyler oldu. Hiçbir zaman gece yarısı su içmeye kalkmazken, bugün nedense kalkmıştı. “Allah Allah” dedi kendi kendine. “Ne oldu. Gece yanımda davul çalsalar uyamazdım. Bugün bir tık sesi duydum korkuyla uyandım. Meraklandım doğrusu. Hülya kalkıp ışığı açtı. Bir de ne görsün! Lambalar durmak nedir bilmiyor, sallanıyordu. Bağırma başladı: “Volkan! Volkan! Uyan çabuk deprem oluyor. Çabuk hemen çocukları uyandırırım.” Volkan telaşla gözlerini açarak: “Ne? Deprem mi? Çocuklar, git hemen çocukları uyandır. Çabuk! Durma!” Hülya acelece çocukların odalarına doğru sendeleyerek, çok zor bir şekilde gitti. “Hazal! Çabuk uyan kızım, deprem oluyor, Haydi!” demesine kalmadan, ev bu sarsıntıya dayanamadan yıkılmıştı. Daha beş aylık olan Tunahan, hiçbir şeyden habersiz enkaz altında öylece yatıyordu. Hülya, Volkan ve Hazal bulunup beş ayrı hastaneye götürülmüştü. Aradan iki ay geçti. Tunahan’ın ailesi onu bir türlü bulamıyordu. Çünkü Tunahan ailesinden farklı bir hastaneye götürülmüştü. Artık Tunahan’ın ailesi umudunu yitirmişti. Ama Tunahan güvendeydi. Babaannesi ve dedesi Tunahan’ı bulmuştu. Ama Volkan’ı, Hülya’yı ve Hazal’ı tamamen kaybettiklerini düşünüyorlardı. İki taraf da birbirine ait hiçbir ize rastlamamıştı. Aradan çok uzun bir süre geçti. Tunahan artık büyümüşü. Yürümeye, konuşmaya başladı. Ve en sonunda da en çok gitmek istediği şey olan okula gitmeye. İşte okul için ilk gün gelmişti. Babaannesi ve dedesi gerekli olan her şeyi almıştı. Bunların arasında Tunahan’ın en çok hoşuna gideni de çantasıydı. Futbolcuların resimleri olan bir çanta.

Tunahan futbola son derece ilgi duyuyordu. Her gün arkadaşları ile mutlaka maç yapardı. Babaannesi Tunahan’a: “Haydi artık evden çıkalım da yeni okuluna gidelim. Hem orda futbol oynamak için bir sürü arkadaşın olacak” dedi. Tunahan: “Gerçekten mi babaanne? Orda futbol oynamak için bir sürü arkadaşım mı olacak? Oraya sadece ders çalışmaya gideceğimi sanıyordum.” Babaannesi: “Olur mu hiç öyle şey canım? Orda futbol dersleri bile var. Ama birazdan o futbol dersleri kaçacak. Acele et bakalım.” dedi ve aceleyle evden çıktılar. Okula varmışlardı. Tunahan arkadaşlarıyla çok çabuk kaynaştığı için babaannesi eve gitmişti. Ders zili çaldığında ilk derslerine girdiler. Öğretmen çocuklara tek tek anne-baba adlarını ve mesleklerini soruyordu. Sıra Tunahan’a geldiğinde Tunahan:

“Öğretmenim ben anne ve babamı hiç görmemişim. Ama babaannemin anlattığına göre annemin adı Hülya, babamın adı da Volkan’dır. Annem diş doktoru, babam ise elektrik mühendisiymiş ve bir ablam varmış. Hepsi depremde ölmüşler.

Öğretmen:

Tamam oğlum oturabilirsin. Ben senin bir yerde annenim sen sakın üzülme.

Tunahan artık bulunduğu duruma alışmıştı. Bunları biraz düşündükten sonra bunları sanki hiç duymamış gibi unutuvermişti. Bütün arkadaşları da bunu kabul etti. Tunahan sabahtan akşama kadar bütün teneffüslerde arkadaşlarıyla futbol oynadı. Çıkışta da babaannesi gelip Tunahan’ı aldı. Eve gittiklerinde dedesi ve babaannesi okulda ne yaptıklarını sordu. Tunahan:

Bütün teneffüslerde arkadaşlarımla futbol oynadım. Sonra derste öğretmen bize annemizin ve babamızın mesleklerini sordu. Ben de onların öldüğünü söyledim. Annemin diş doktoru, babamın da elektrik mühendisi olduğunu söyledim. Ama onların depremde öldüğünü de söyledim.

Orda herkes suspus olmuştu dedi. Çıt çıkmıyordu. Herkes öylece etrafına bakıyordu. Suskunluğu Tunahan bozdu.

Babaanne ellerine sağlık, yemekler çok güzel olmuş. Ben bilgisayarı açabilir miyim.?

Babaannesi:

Afiyet olsun canım. Gidip açabilirsin fakat en fazla 1 saat oynayabilirsin. Bir saat sonra kapatacaksan izin veriyorum.

Tunahan:

“Tamam babaanneciğim. Bir saat sonra bilgisayarı kapatacağım. Dede lütfen gel beni izle.”

Dedes:

“Tunahan ben çok yorgunum. Ama neyse seni bir türlü kıramıyorum.” dedi ve bilgisayar oynamaya koyuldular. Arada bir yıl kadar bir süre geçti. Tunahan karnesini aldı. Karnesi harikaydı. Bunun karşılığında dedesi ona çok istediği kramponları aldı.

Tunahan artık çok büyümüştü. Lise ve sonra da çok iyi bir spor akademisi. Evet, Tunahan, hayaline bir adım daha yaklaşmıştı. Futbolcu olmak için gereken son birkaç basamak, sonra da dünyaca ünlü bir yıldız futbolcu.

Hülya, Volkan ve Hazal Tunahan'ın acısını iyice unutmuşlardı. Hazal da aynen Tunahan gibi, çok çalışkan bir kızdı. O da iyi bir tıp fakültesi kazanmıştı ve çok iyi bir genel cerrah olmuştu. Annesi Hülya ve babası Volkan kızlarını iyi bir doktor yaptıkları için hediyeleri ile çok büyük gurur duyuyorlardı. İkisinin de içinde keşke Tunahan da yaşasaydı o da kendine çok iyi bir meslek edinseydi. Oysa ki Tunahan'da çok başarılı bir şekilde ilerleme devam ediyordu. Tunahan bir kez ve bir kez daha ağlamak istiyordu. O'na şimdiye kadar bakıp, yetiştiren babaannesi ve dedesi bir trafik kazasında ağır yaralanmıştı. Fakat faydası yoktu. Çok yaşlanmışlardı ve bünyeleri bu yaraları kaldıramamıştı. Ve ikisi de hayatına veda etti. Fakat Tunahan yılmadı, çalıştı. En sonunda hayaline ulaştı. Kötü bit takımında başlayıp en sonunda ta Fenerbahçe'de oynuyordu. Çok mutluydu. Yaşadığı bütün acılar sanki unutulmuştu. Yavaş yavaş ikinci hayaline doğru ilerliyordu Tunahan. Bir gün Volkan Fenerbahçe maçını izliyordu. Tunahan çok heyecanlıydı. Çünkü ilk maçına çıkacaktı. Babası Volkan, annesi Hülya ve ablası Hazal O'nu televizyonda izliyordu şuan. Oysaki hiçbiri O'nun oğullarını olacağını tahmin etmemişti. Sonra Hülya "Tunahan, ne kadar güzel bir isim. Oğlumun ismi de Tunahan'dı ve çok severek koymuştum. O depremde ölmeseydi şimdi bu Tunahan kadar olacaktı." O arada bir duraklama oldu. Hepsinin aklında aynı şey geçiyordu. Sonra Hazal:

"Yoksa bu benim kardeşim olan Tunahan olmasın. Anne hemen bilgisayarını açıp Tunahan hakkında araştırma yapmalıyım." Ve hızla odadan uzaklaştı. Sonra bir sevinç çığlığı yükseldi odadan.

"Evet. Anne soyadımız bile tutuyor. Tunahan, benim kardeşim olmamış. Şu anda Fenerbahçe'de oynuyor. Hülya ve Volkan hemen Hazal'ın yanına koştu. Gerçekten de öyleydi. Yaşından soyadına kadar her şey tutuyordu. Hepsi hemen arabaya atlayıp maçın oynandığı stada gitti. Maç bitiminde yetkililerden zor izin alıp futbolcuların soyunma odalarına gittiler. Sonra her şey açığa çıktı. Tunahan, yıllar önce öldüğü sandığı ailesiyle şimdi aynı evde oturuyordu.

Özge GÜRLER

7/A

GÜZEL TÜRKÇEMİZİ NASIL KORUYABİLİRİZ?

Günümüzde Türkçe neredeyse ana dilimiz olduğunun unutturacak ölçüde yabancı sözcüklerle dolduruluyor, kendi kendi sözcüklerimiz acımasızca dışlanıyor. Bir yandan ilerlerken bir yandan tabesliyoruz. Bilgisayar çağı ve internet kullanımı kısacası "çok dili" dediğimiz düşman, dilimizi mahvetmektedir.

Kentlerimizde caddeler, yabancı sollar nedeniyle işgal altındadır. Kendilerine "entel" denilen bir kesim aydınlar, kendi yurduna yabancılaşmayı eversellik sanıyor.

"Vatanını en çok seven, görevini en iyi yapandır."
Milli bilincin ayakta kalabilmesi ve uyarak bulunması için dil ve tarih konusunda çalışmaya mecburuz. Türk milletinin milli dili ve milli benliği bütün hayatında egemen ve esas olacaktır.

Türk demek, dil demektir. Ülkesini yürekte bağımsızlığına barınmasını bilen Türk ulusu, dilini de yabancı dillerle bağımsızlığından kurtarmalıdır.

Ulu Önder Atatürk dilimizin önemini bu sözleriyle çok güzel uygulamıştır.

Türkçemize sahip değiliz. Anamızda Türkçemiz değil, Türkçe konuşulur. Atalarımız sadece tapmak için kıymetli castlarından vazgeçmemişlerdir. Bu ülkeyi vatan yapan ulvi değerlerinden biri de dildir. Atalarımızca olan barınmasını böyle de ödeyebiliriz.

İrem ULSOY
61A

TARİHİMİZİ BİLMENİN VE ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Tarih bir milletin geçmişinden geleceğine bağlayan en önemli unsurdur. Milletlerin var olabilmesi ve bir millet olarak devam edebilmesi için yakın ve uzak tarihlerini göze göre bir şekilde incelemeli, araştırmalı ve tanımalıdır. Tarihini bilmeyen araştırmayan ve yaşanan olaylardan ders almayan dolayısıyla tarihten kopan bir millet millet olma birliğine kaybeden ve yok olmaya mahkumdur.

Türk milleti olarak bizim tarihimiz çok eskilere dayanmaktadır. Dünya üzerinde var oluşumuzdan beri tarihimizi, tarihte yaşadığımız olayları iyice öğretilerimizle incelemeliyiz, araştırmalıyız.

Bizim tarihimiz Dünya tarihinde önemli bir yer tutmakta hatta dünya tarihine bir çok ışık yansıtmıştır. Örneğin olarak Fatih Sultan Mehmed'in İstanbul'u fethiyle beraber Orta Çağın kapanıp Yeni Çağın açılması söyleyebiliriz. Yeni tarihimizde atalarımız gittikleri bütün topraklarda yaşayan insanlara medeniyet götürmeleri onlara iyi davranmaları haklarına dikkat etmeleri hatta bir çok özgürlükler ortasında serbest bırakmaları bunun en iyi örneğidir. Tüm bunlara baktığımızda tarihimizin sanata ve şerefle dolu olduğunu görebiliriz ve bunlarla övünebiliriz. Ancak tarihimizde yapılan yanlışlarda inceliyerek bu yanlışlardan ders almalıyız. Sadece tarihimizi övünsek ve bu yanlışlardan ders almasak aynı yanlışları tekrarlarız. Bunun sonucu olarakta millet olarak sıkıntılar yaşar hatta gelecek nesillerimizi silenteğe düşürmüş olabiliriz.

Sonuç olarak tarihimizi iyice bilmeli araştırmalı iyi olaylarda övünmeli kötü olaylardan ders almalı bu sayede millet birliğini korumalıyız.